

Opleiding Veiligheid van speeltoestellen en speelterreinen

Gemeenschappelijke Preventiedienst
Preventieadviseur GO!

Two thin, curved lines, one blue and one orange, start from the left edge and curve upwards towards the top right corner of the slide.

Veiligheid van speeltoestellen speelterreinen en avontuurlijke (groene) natuurspeelomgeving

Speeltoestellen en speelterreinen - info

- ✓ Wetgeving
- ✓ Wat is een speelterrein
- ✓ Het veilig uitbaten van een speelterrein
- ✓ Speeltoestellen – EN 1176 & EN 1177
- ✓ Aankoopprocedure
- ✓ nodige documenten
- ✓ Ongevallen op speelterreinen
- ✓ omgeving en zonering
- ✓ verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid
- ✓ Turn- en sporttoestellen/sportzalen en Outdoor-fitnessstoestellen
- ✓ Zandbak, Voetbaldoelen, Skating, Springkastelen en ontspanningsevenementen,
- ✓ avontuurlijke natuurspeelomgeving, Speeltunnels, Wilgenhut,...
- ✓ Risicoanalyse

Speeltoestellen en speelterreinen - info

Go! pro
Kennisplatform voor de GO! professional

Gezondheid en preventie

Nascholing

- Preventieregister (+)
- Procedures preventie
- Gemeenschappelijke preventiedienst (+)
- EPOS
- Instructiefilms preventie
- Nascholing preventie (-)**
 - Cursusmateriaal Basisvorming Veiligheid niveau 3
 - Cursusmateriaal Infodagen Preventie en Bescherming
 - Cursusmateriaal opleiding

Go! pro
Kennisplatform voor de GO! professional

Gezondheid en preventie | Preventieregister | B Inventarisatie

B7 Speeltoestellen en speelterreinen

- B1 Asbest
- B2 EHBO-registratie
- B3 Gevaarlijke stoffen en preparaten
- B4 Arbeidsmiddelen, PBM en CBM
- B5 Ongevallen
- B6 Controlelijsten
- B7 Speeltoestellen en speelterreinen**
- B8 Psychosociale risico's

Speeltoestellen en speelterreinen - Wetgeving

Wetgeving:

Koninklijk besluit van 28 maart 2001 betreffende de veiligheid van speeltoestellen

Koninklijk besluit van 28 maart 2001 betreffende de uitbating van speelterreinen, aangepast door het **Koninklijk besluit van 28 september 2003**

Europese normen, in het bijzonder

- **EN 1176 (speeltoestellen),**
- **EN 1177 (schokdempende bodemoppervlakken),**
- **EN 14960 (opblaasbare toestellen, bv. luchtkastelen) en**
- **EN 14974 (skatevoorzieningen)**
- **EN 748 (voetbal)**

Wet van 25 februari 1991 betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken

Wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten

Wet van 18 december 2002 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de veiligheid en de gezondheid van de gebruikers

Speeltoestellen en speelterreinen - Handboek

Veiligheid van speelterreinen :

Een praktische leidraad voor uitbaters, 3e uitgave

- Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
- <http://economie.fgov.be>

Gids Uitdagend speelplezier (2020):

Inspecties met respect voor speelkansen

<https://www.springzaad.nl/springzaad/81-frisse-gids-voor-inspecties-speelomgevingen/>

Wat is een speelterrein

Definitie speelterrein :

Een speelterrein is elke speeltuin, elk speelplein, elke speelplaats waar **minstens één speeltoestel** aanwezig is dat door kinderen of jongeren gebruikt wordt om te spelen.

- de plek moet “bestemd zijn voor **collectief gebruik**”.
- er moet minstens één toestel staan dat kennelijk bedoeld is voor vermaak van **minderjarigen**. (-18jaar)
- bij de werking van dit toestel komt uitsluitend zwaartekracht of fysieke menselijke kracht kijken.

Wie is de uitbater

Uitbater :

De wetgeving zegt dat een uitbater de verantwoordelijke of de beheerder van het speelterrein is...

- Diegene die dus rechtstreeks het speelterrein aanbiedt, is verantwoordelijk voor de veiligheid van het speelterrein en de speeltoestellen.
- Ook al is deze rechtstreekse uitbater geen eigenaar en moet hij verantwoording afleggen aan een beheerder of directeur, dan nog blijft hij verantwoordelijk voor het veilig maken van zijn speelterrein.

Het veilig uitbaten van een speelterrein

2. het nemen van **preventiemaatregelen** waar nodig:

Aanpassingen of andere maatregelen waardoor aard en **omvang van het onaanvaardbare risico** worden **herleid tot een aanvaardbaar niveau**;

3. het voorzien van de nodige **opschriften**:

Adres van de uitbater, een alfanumerieke identificatie per speeltoestel, eventuele gebruiksvoorschriften;

Het veilig uitbaten van een speelterrein

4. het uitvoeren van nazicht, onderhoud en controle zodat het bereikte veilig

- **het regelmatig nazicht** (dagelijks - wekelijks)
 - ✓ nakijken op de gevolgen van intensief gebruik, vandalisme of weersoms vooral letten op netheid, bodemafwerking, ontbrekende delen, scherpe
- **het onderhoud** (maandelijks - tweemaandelijks)
 - ✓ controle van de correcte werking, de stabiliteit en de algemene slijtage
- **periodieke controles** (jaarlijks)
 - ✓ controle van het algemene veiligheidsniveau van het speelterrein, de toestellen, de funderingen en de bodem.
 - ✓ De uitbater zal ook nagaan of er roestvorming of houtrot is en of er herstellingen nodig zijn, ...
 - ✓ Bij een periodieke controle kan het noodzakelijk zijn om bepaalde toestellen gedeeltelijk te demonteren of uit te graven

1

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Controleverslag
Veiligheid van het speeltoestel (EN1176-6)

Identificatie speelterrein : Speelzone 1

Datum controle : 08.02.2018

Opgemaakt de preventieadviseur : Gravano Nunzio

Individuele Fiche

Type speeltoestel : Evenwichtsbalk op veren

Identificatie fabrikant : Kompan NV, Bosstraat 15, 8780 Oostrozebeke

Alfanumerieke identificatie: NRO827

	goed	slecht	nvt	Ernst / Redenen
B1 Gebruikte materialen	☒	☐	☐	
B2 Structurele integriteit	☒	☐	☐	
B3 Toegankelijkheid	☒	☐	☐	
B4 Valbescherming	☒	☐	☐	
B5 Oppervlakte-afwerking	☒	☐	☐	
B6 Bewegende delen	☒	☐	☐	
B7 Beknelling	☒	☐	☐	
B8 Zones	☒	☐	☐	
B9 Toegangsmiddelen	☒	☐	☐	
B10 Verbindingen	☒	☐	☐	
B11 Slijtage	☒	☐	☐	
B12 Kettingen / Touwen	☐	☐	☒	
B13 Verankering	☒	☐	☐	

Het veilig uitbaten van een speelterrein

5. het uitvoeren van nazicht, onderhoud en controle door:

- **bevoegd persoon:** intern personeelslid met voldoende technische bekwaamheid
- **derden:** externe deskundigen/tussenkommende organismen/geaccrediteerde instellingen (de uitbater moet hierbij de opdracht van de dienstverlener nauwkeurig omschrijven en de uitvoering van de opdracht controleren)
- Risicoanalyse speeltoestellen en speelterreinen: **bevoegd persoon met attest 'Veiligheid van Speelterreinen'**

Het veilig uitbaten van een speelterrein

6. het voeren van administratie die laat zien op welke manier **risicoanalyse**, **preventiemaatregelen**, **nazicht**, **onderhoud** en **controle** zijn gebeurd (voorbeeld logboek: zie bijlage handboek);

7. het melden van **een ernstig incident** of ongeval aan de overheid (meldingsplicht).
Modelformulier: zie bijlage handboek

- De contactgegevens van het Centraal Meldpunt zijn:
 - FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
 - Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid
 - Centraal Meldpunt voor Producten
 - North Gate III - Koning Albert II-laan 16 - 1000 Brussel
 - Tel.: 02 277 92 78 - Fax: 02 277 54 38
 - E-mail: info.consumentenproducten@economie.fgov.be

The image displays two screenshots of a 'Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap' form. The left screenshot is a logbook titled 'Logboek Speeltoestel (BOLTO)' with columns for 'Datum', 'Type', 'Naam', and 'Locatie'. It includes a table for recording incidents and a section for 'Onderhoud / Aankoop / Verkoop'. The right screenshot is a control form titled 'Controle Speeltoestel' with sections for 'Structuur en veiligheid' and 'Beveiliging van het speeltoestel'. It includes a table for recording incidents and a section for 'Beveiliging van het speeltoestel'.

Het veilig uitbaten van een speelterrein

- onderhoud - verankering - grondlijn

Het veilig uitbaten van een speelterrein

- onderhoud - verankering - grondlijn

Speeltoestellen – Gemakkelijk en niet gemakkelijk toegankelijk

Gemakkelijk toegankelijk

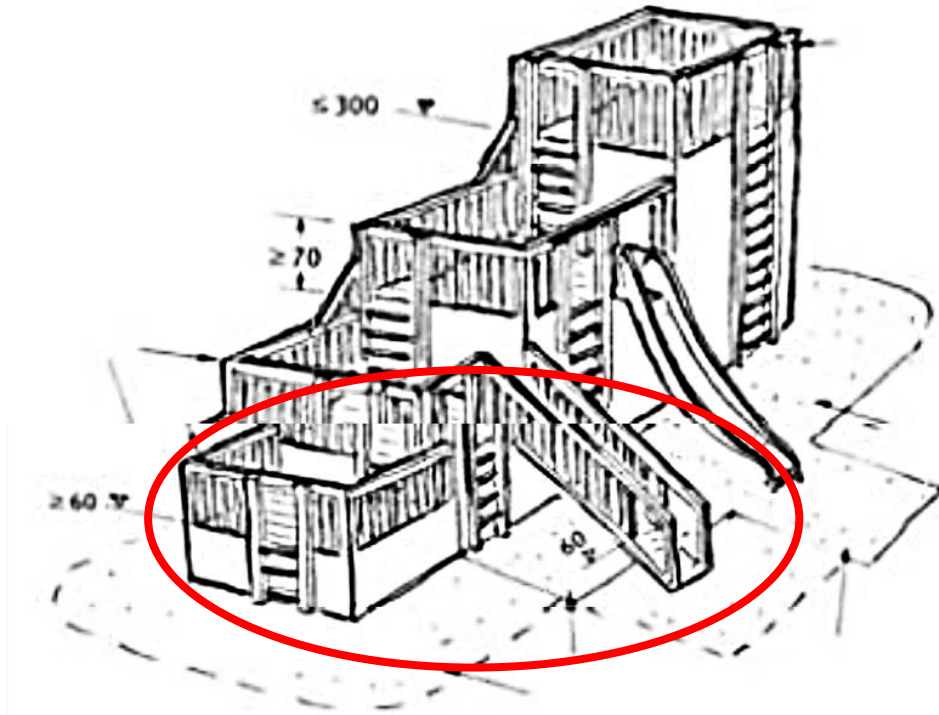
Definitie:

“als de toegang tot het speeltoestel enkel **basisvaardigheden** vereist, zodat gebruikers zich vrij en snel op/in het speeltoestel kunnen bewegen”

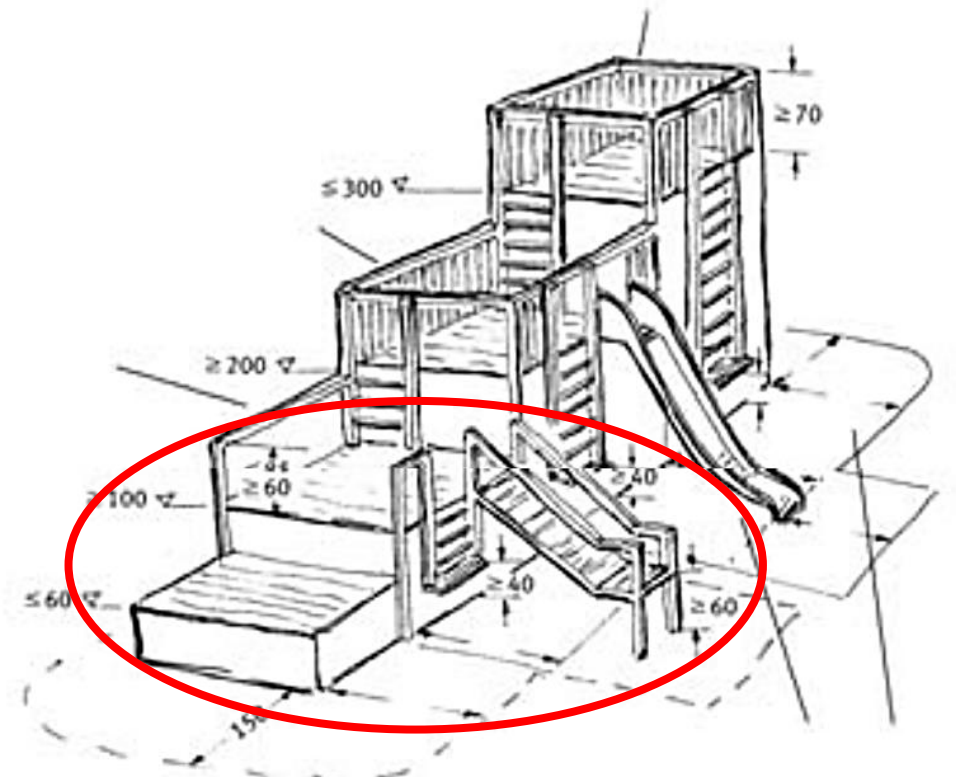
Dit is in de plaats gekomen van het leeftijdsonderscheid!!

Speeltoestellen – Gemakkelijk en niet gemakkelijk toegankelijk

Gemakkelijk toegankelijk speeltoestel

Niet gemakkelijk toegankelijk speeltoestel

Speeltoestellen – Schommel EN 1176-2

- **Ondergrond:** zand, boomschors, grind, rubberen tegels.
- De schommel staat **voldoende stabiel**.
- Er is **voldoende ruimte rond de schommel** of hij staat aan de rand van het terrein.
- Maximum 2 zitjes per boog.
- De schommelstoeltjes zijn uit zacht materiaal (rubber) gemaakt om harde botsingen af te remmen (het hoofd kan botsen tegen de bewegende schommel).
- **De obstakelvrije ruimte** voor de schommel is afhankelijk van de lengte van de ketting en de hoogte van het zitje.

Speeltoestellen – Glijbaan EN 1176-3

- **Ondergrond:** rubberen tegels, boomschors: afhankelijk van de valhoogte van de glijbaan.
- De instap en het uiteinde van de glijbaan zijn voldoende horizontaal.
- Het uiteinde van de glijbaan moet ook voldoende zijn afgerond (kromtestraal 150 mm diameter).
- Geen plankglijbaan.
- Let erop de **glijbaan niet naar de middagzon** (zuiden) te oriënteren. Je kan ze het best in de schaduw plaatsen.
- **Obstakelvrije ruimte** voor het uiteinde van de glijbaan: minimum 2 meter.

Speeltoestellen – Wippen EN 1176-6

- **Ondergrond:** gras kan nog net (afhankelijk van de valhoogte van de wipplank).
- **Schokdemping:** **rubberen autobanden** op de grond waar de zitjes neerkomen.
- Geen pletgevaar voor de voeten.
- Het scharnierknelpunt moet voldoende beveiligd en afgeschermd zijn.

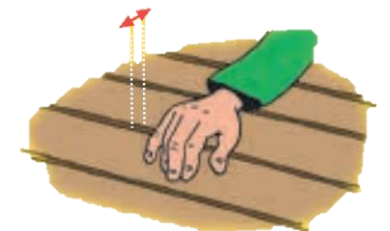
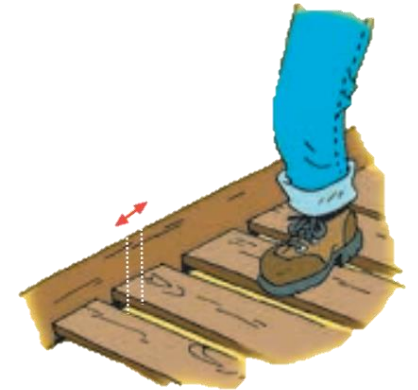
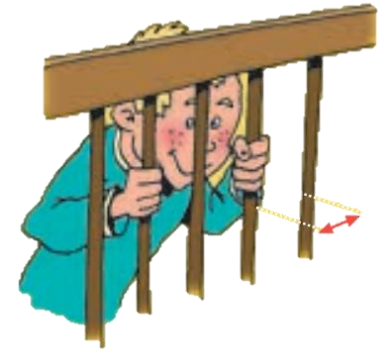
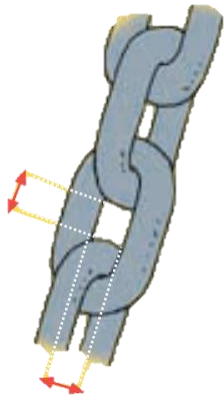
Speeltoestellen – Veerfiguurtjes EN 1176-6

- **Ondergrond:** mag gras zijn, maar is afhankelijk van de valhoogte van het toestel.
- De kinderen moeten zich goed kunnen vasthouden aan deze bewegende toestellen.
- **Obstakelvrije ruimte** rondom de 'groep' van veerfiguurtjes: **1,5 meter**.
- Let wel, de veerfiguurtjes moeten **onderling** maar een obstakelvrije ruimte hebben van **1,00 meter**.

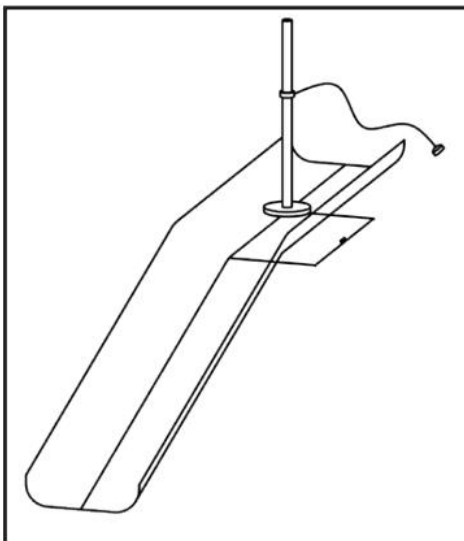
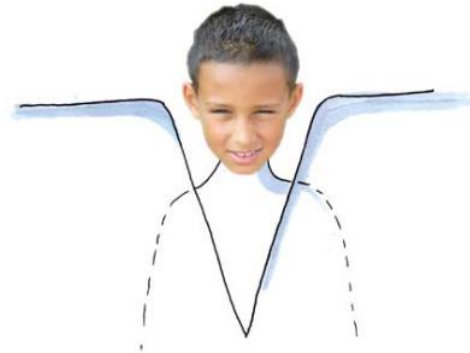
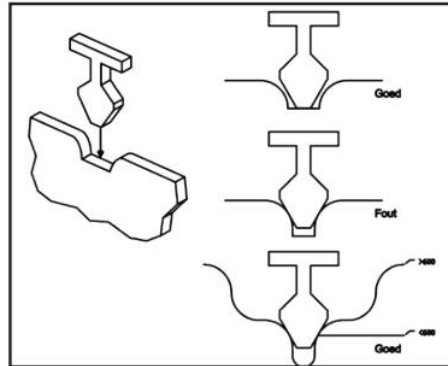

Speeltoestellen – Beknelling EN1176-1

- Openingen voor het hoofd moeten kleiner zijn dan **90 mm** of groter dan **230 mm**.
- **Steunvlakken** voor voeten mogen een opening hebben van **maximum 30 mm breed** (behalve bij hangbruggen).
- **Vanaf 1,20 meter hoogte** en bij een gedwongen beweging (dit is een beweging waarbij de zwaartekracht ervoor zorgt dat kinderen naar beneden vallen en dit niet kunnen tegenhouden, voorbeeld bij de glijbaan) moeten **openingen voor vingers kleiner zijn dan 8 mm** of groter dan **25 mm**.
- Bij daken, glijbaaningangen en glijpalen mogen geen kieren voorkomen waar de kinderen met **koordjes en veters kunnen inhaken** en zo verstrikt raken.
- Openingen van **kettingen** moeten **kleiner zijn dan 8,6 mm**.
- Bewegende delen moeten afgesloten zijn.

Speeltoestellen – Bepijning EN1176-1 - Probeset

bovenstaande foto's zijn gemaakt bij goedgekeurde toestellen

Speeltoestellen – Bepinning EN1176-1 - Probeset

bovenstaande foto's zijn gemaakt bij goedgekeurde toestellen

Speeltoestellen – Beknelling EN1176-1 - Probeset

	Soort		Kleur/materiaal	Gewicht
5	Test lichaam	Nek/hals beknelling	Oranje	350 gram
	Probe A	Hoofdbeknelling (head first)	Geel	300 gram
	Probe B	Hoofdbeknelling (feet first)	Grijs	250 gram
4	Probe C	Hoofdbeknelling	Groen	200 gram
	Probe D	Hoofdbeknelling	Rood	600 gram
	Probe E	Nieuw test lichaam (vervanging A+B)	Blauw	300 gram
1	Beklemming verstricking		RVS	
2	Vingerbeknelling 25/8		RVS	
	Vingerbeknelling 12/8,6		RVS	
3	Ring 44 inwendig		RVS	

Speeltoestellen – Proefstuk torso, hoofd, vinger, knoopje,...

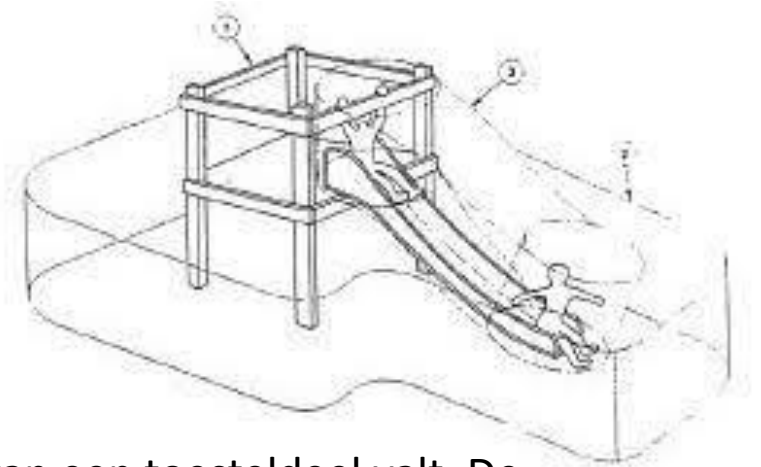

Speeltoestellen – Proefstuk torso, hoofd, vinger, knoopje,...

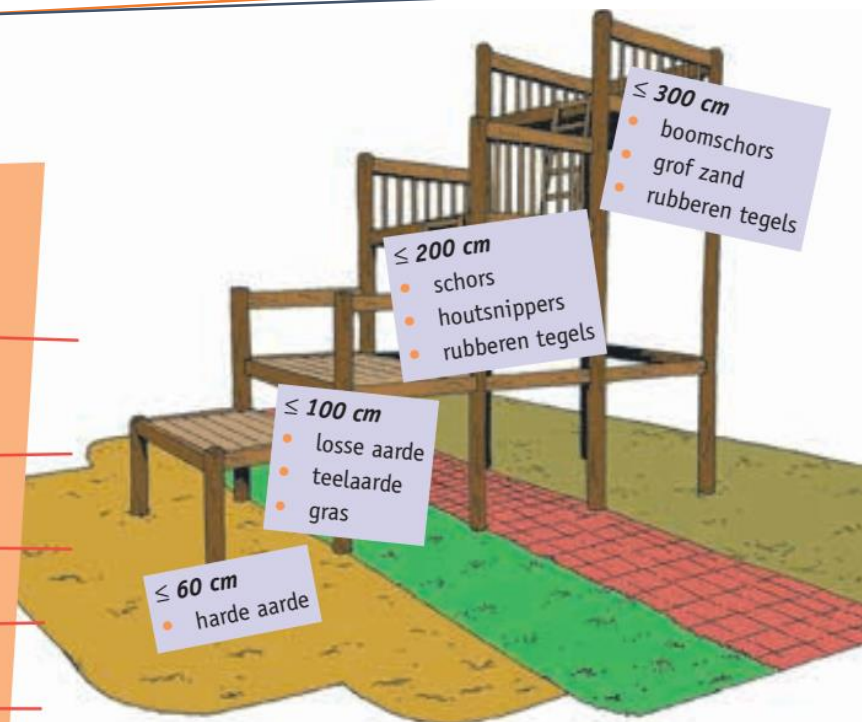
Speeltoestellen – Zones EN1176-1

- **De toestelruimte** is de ruimte ingenomen door het toestel zelf.
- **De vrije ruimte** is de ruimte waarin een gebruiker zich kan bevinden tijdens een door het toestel opgelegde beweging die niet gemakkelijk te stoppen is (bijvoorbeeld gedwongen bewegingen zoals schommelen en glijden).
- **De valruimte** is de ruimte waarin een gebruiker zich kan bevinden als deze van een toesteldeel valt. De opvangzone is de bodem van de valruimte.
- **De vrije valhoogte (h)** is de grootste afstand, loodrecht gemeten, tussen een toesteldeel dat duidelijk bedoeld is om steun te geven aan het lichaam van de gebruiker en de daaronder gelegen opvangzone

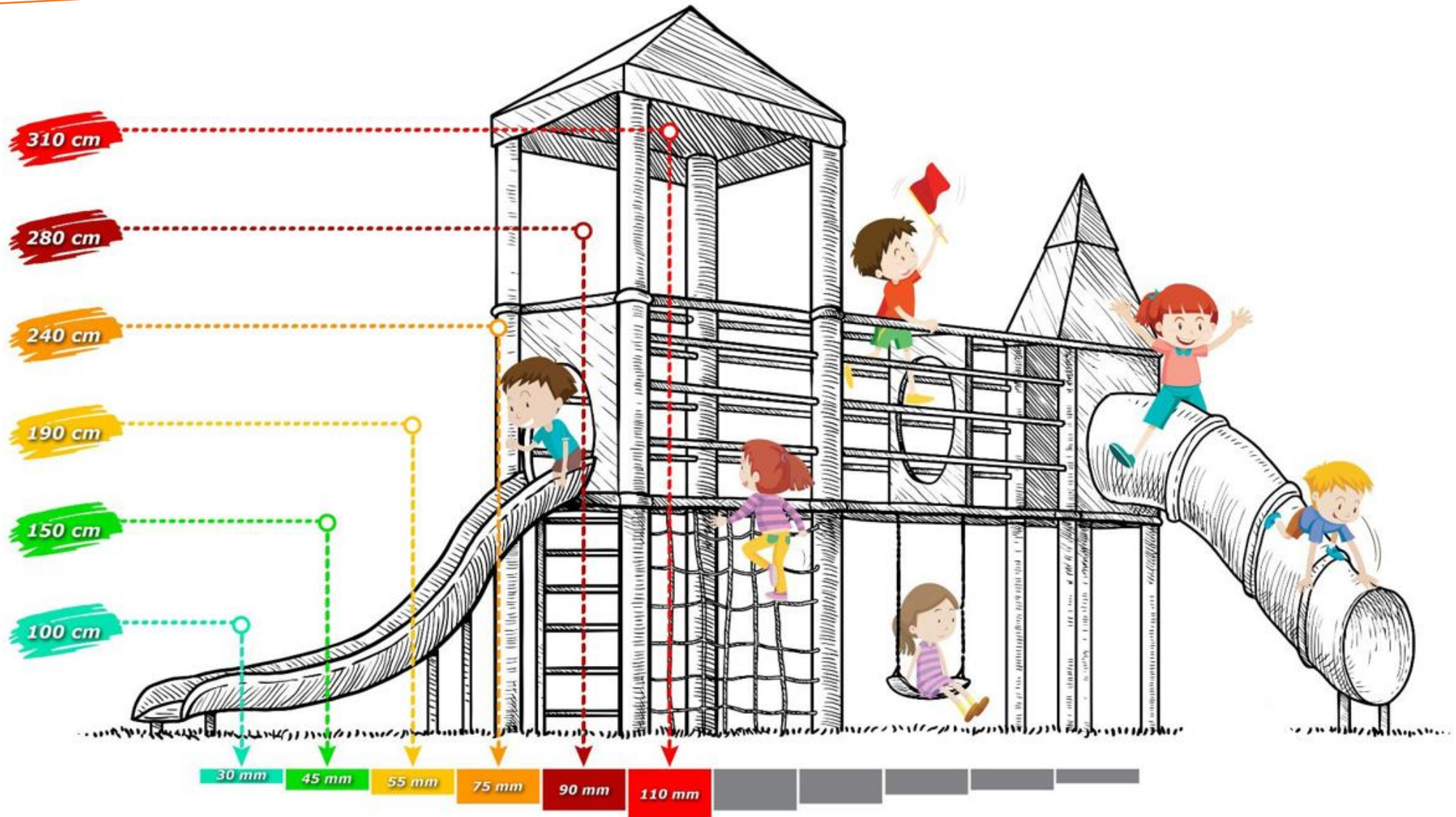
Speeltoestellen – Bodemafwerking EN1177

Materiaal en grootte	minimum laagdikte	maximum vrije valhoogte
Steen, tegels, asfalt, beton, harde aarde NIET AANBEVOLEN		60 cm
Bovengrond van losse aarde, gras		100 cm
Houtsnippers (5 - 30 mm)	30 cm	300 cm
Boomschors (20 - 80 mm)	30 cm	300 cm
Proper grof rivierzand zonder klei (0,2 - 2 mm)	30 cm	300 cm
Gewassen parelgrind (2 - 8 mm)	30 cm	300 cm
Rubber of kunststof tegels en matten		Volgens testrapport

GRAS
kan enkel nog bij
toestellen met een
valhoogte
tot 1,00 meter.

Speeltoestellen – Maximale valhoogte EN1177

Speeltoestellen – Bodemafwerking EN1177

Opgepast bij vorst: ondergrond kan bevroren zijn!

Speeltoestellen – Aankoopprocedure

Een nieuw toestel:

weet wat je wilt Als je een nieuw toestel wil kopen, dan kan je beter op de volgende punten letten:

- Koop een speeltoestel dat gemaakt is voor speelterreinen.
Een speeltoestel met een CE-markering is bedoeld voor gebruik door één gezin (huishoudelijk gebruik). Toestellen die op een speelterrein staan (collectief gebruik) worden meer en intensiever gebruikt en moeten dus steviger zijn.
- Koop een speeltoestel dat voldoet aan de Europese Normen. Dan moet je geen risicoanalyse uitvoeren voor dit speeltoestel. Je kan de verkoper of de fabrikant om een EN-certificaat vragen.
- Denk eraan dat je het toestel ook moet onderhouden. Je verdeelt best je budget over de aankoop en het onderhoud van het toestel.
- **Raadpleeg steeds je Preventieadviseur vooraleer je een speeltoestel aankoopt!**

Speeltoestellen – Aankoopprocedure

Niet conform speeltoestel!
Voor collectief gebruik!

Het veilig uitbaten van een speelterrein - nodige documenten

Korte beschrijving:

Er moet een **inventaris** opgemaakt worden van alle speeltoestellen die zich op het domein van de onderwijsinstelling bevinden.

Van elk speeltoestel en/of schokabsorberend bodemmateriaal moet er een **attest** (verklaring van overeenstemming met de norm) of een **risicoanalyse** voorhanden zijn.

Regelmatig nazicht, onderhoud en periodieke controle moeten bijgehouden worden in een logboek met vermelding wanneer dit gedaan is, door wie en op welke manier.

Ongevallen op speelterreinen

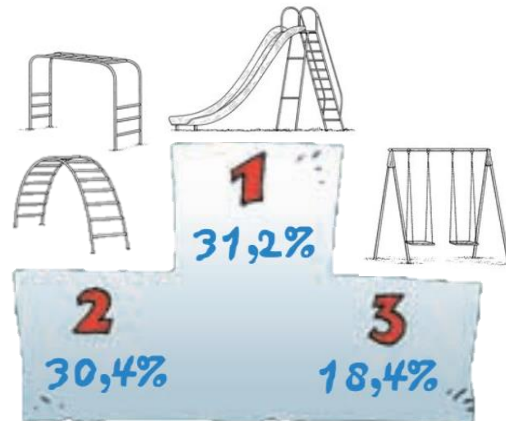
De meest voorkomende ongevallen op speelterreinen;

1. Vallen - 71 % van alle ongevallen
2. Botsen - 21%
3. Andere: snijden, beklemming, scherpe voorwerpen, ...

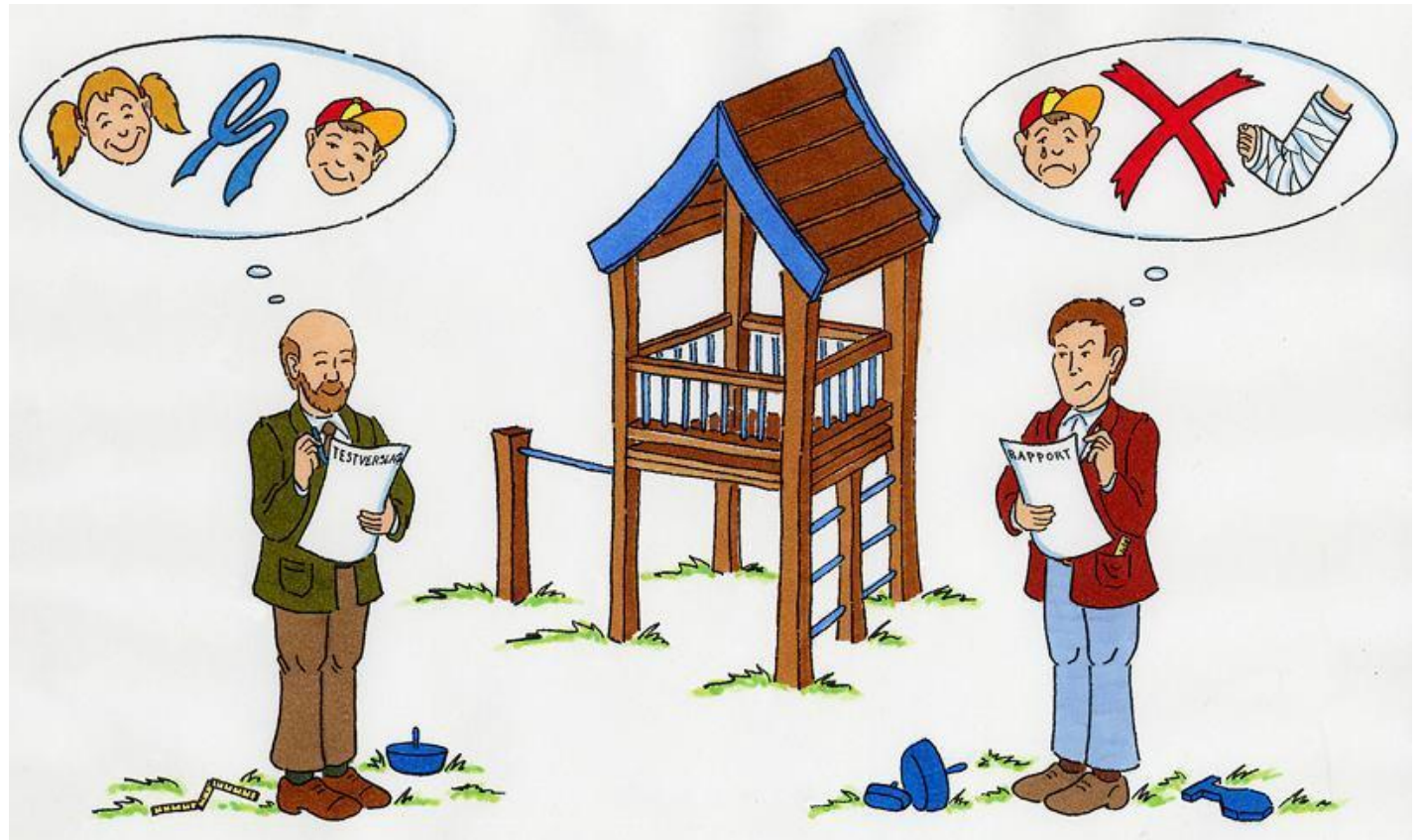
Tachtig procent van de ongevallen op speelterreinen gebeurt bij het gebruik van drie speeltoestellen.

1. glijbaan - 31,2 %
2. Klimrek - 30,4 %
3. Schommels - 18,4 %

Ongevallen op speelterreinen

Speelterrein zonder ongevallen = speelterrein zonder spel

Speelterrein – omgeving en zonering

Speelterrein – omgeving en zonering

1. Inplanting (verkeer, buren, vijvers, evacuatie hulpdiensten)
2. Omheiningen en afschermingen
3. Zonering (sportveld, skate terrein)
4. Groenvoorziening (giftige planten)
5. Meubilair (banken, vuilnisbakken, muurtjes)
6. Informatie
7. Toezicht
8. Onderhoud

Veiligheid van speelterreinen

Checklist Speelterrein: Omgeving en Zonering

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Speelterrein: Omgeving en Zonering

Veiligheid van speelterreinen
Een praktische leidraad voor uitbaters 3e uitgave

Deel A: omgeving en zonering, pag. 55

Deze checklist 'omgeving en zonering' is te gebruiken voor alle onderdelen van een speelplein die niet onmiddellijk 'speelbaar' zijn. Het is een overzicht van de verschillende gevarenposten waarmee, indien van toepassing, gedurende de realisatie te worden rekening gehouden.

Deze checklist is gebaseerd op artikel 12 van het KB over de speelpleinen.

1. Inplanting	OK / JA	NOE / NEE	AVT	Opmerking
1.1 Er is voldoende afscheiding van het wegverkeer.				
1.1.1 voldoende afstand tussen de ingang(en) van het speelplein en de verkeerswegen.				
1.1.2 hindernissen (zoals geleidehekken, draakruisen of zelfsluitende hekken) tussen toegang en wegverkeer.				
1.2 Er is voldoende afscheiding van eventueel aanwezige waterpartijen.				
1.3 Er zijn aanzienlijke hoogtevreeschillen die een onaanvaardbaar risico inhouden.				
1.4 Er zijn geen giftige aanplantingen aanwezig.				
1.5 Er zijn geen prikkelende of stekelige aanplantingen in het midden van het spelgebied.				
1.6 Dieren worden niet toegelaten.				
1.7 Voorzieningen die onveilig zijn met spelende kinderen Er bevindt zich geen glascontainer, hondentolletten, parkings, industrie... in de omgeving.				
1.8 Aandacht voor gevaren ten gevolge van het klimaat, zoals onder meer onvoldoende ventilatie en onvoldoende verlichting.				
1.9 aandacht voor gevaren ten gevolge van onvoldoende natuurlijke of kunstmatige omgevingsverlichting.				

Speelterrein – Informatie - KB Uitbating speelterreinen - Aanduidingen

Verplicht:

- Gegevens uitbater
 - naam/firmanaam
 - adres uitbater
- Identificatie toestellen (alfanumeriek)

Toegelaten:

- Algemeen reglement
- Aanwijzingen, waarschuwingen

Verboden:

- “Wij zijn niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen”
- “Gebruik op eigen risico”
- “Het bestuur kan niet aansprakelijk gesteld worden voor ongevallen,

Speelterrein – Wat is het verschil tussen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid?

De uitbater is verantwoordelijk voor het veilig maken van zijn speelterrein.

Indien er toch ongevallen gebeuren, wordt er ook nagekeken wie **aansprakelijk** is, m.a.w. wie de schade moet betalen.

Dit wordt geregeld door het **Burgerlijk wetboek artikel 1382** en volgende.

Op het ogenblik van de verkoop is de verkoper (fabrikant of importeur) **verantwoordelijk** voor de veiligheid van het toestel, zowel voor het ontwerp als de fabricage ervan.

Speelterrein – Wie is verantwoordelijk als de uitbater de inspecties uitbesteedt?

Tijdens het gebruik van de toestellen is de uitbater verantwoordelijk voor de veiligheid.

Het KB uitbating bepaalt dat degene die het speeltoestel/speelterrein aanbiedt, **de uitbater dus, verantwoordelijk is** voor de veiligheid.

De uitbater kan/zal aansprakelijk gesteld worden bij vastgestelde tekortkomingen ook al gebeurde de controle door derden.

Speelterrein – KB Uitbating speelterreinen - Aantoonbaarheid

Hoe kan de uitbater bewijzen dat hij al het mogelijke gedaan heeft om het speelterrein veilig te maken en te houden?

- ✓ Het voeren van een **correcte administratie** vergemakkelijkt de bewijsvoering aanzienlijk.
- ✓ Alle gegevens over de **risicoanalyse, preventiemaatregelen, inspecties en onderhoud** moeten erin vermeld zijn.
- ✓ Daaruit zal blijken dat de uitbater al het mogelijke heeft gedaan om aan het publiek een veilig speelterrein aan te bieden.

Speelterrein – KB Uitbating speelterreinen - Aantoonbaarheid

Hoe kan de uitbater bewijzen dat hij al het mogelijke gedaan heeft om het speelterrein veilig te maken en te houden?

Bijhouden van documentatie:

- ✓ Volgen van de aankoopprocedure, advies PA, Levering en plaatsing, Indienststelling PA,
- ✓ aankoopfacturen en verklaringen fabrikant
- ✓ risicoanalyse(s) en preventiemaatregelen
- ✓ inspectie- en onderhoudsschema + aantonen uitvoering ervan (vb. logboek met registraties nazicht, controles en keuringen)
- ✓ ...

Speeltoestellen en speelterreinen – Brochure “Speel op veilig”

Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (2001)

G. Schildknechtstraat 9 - 1020 Brussel

Tel.: 02/422.49.49 - Fax: 02/422.49.59

Zandbak

Welk zand is geschikt om mee te spelen?

- Het zand moet goed vormbaar.
- Het mag niet 'geel afgeven' aan handen en kleren.
- Het gehalte organische stof (plantenresten) moet laag zijn.
- Meestal wordt duinzand of bergzand genoemd als het meest ideale om mee te spelen.

Laagdikte van het zand

- De zandlaag moet voldoende dik zijn om functioneel te zijn. Kinderen moeten kunnen graven en moeten kuilen en bergen kunnen maken.
- Een aanbevolen gemiddelde laagdikte tussen 500 mm en 700 mm gehanteerd wordt, hierbij rekening houdend met een aantal factoren zoals de doelgroep, de samenstelling van het zand en de grootte van de zandbak.

Zandbak

Ligging van de zandbak

- Als de zandbak buiten ligt, plaats hem dan niet onder een afdak. Zon en regen moeten hun reinigend werk kunnen doen.
- Kies bij voorkeur half in de schaduw.

Boord van de zandbak

- De zandbakboord voorkomt dat speelzand zich vermengt met grond en vuil buiten de bak.
- Een boord kan ook gebruikt worden als speeloppervlak, of om op te zitten.
- Bij een betonnen rand wordt het gebruik van scherpe hoeken sterk afgeraden.

Drainage van de zandbak

- Zorgen voor een goede afwatering in de zandbak.
- Regenwater moet snel weg kunnen zakken in de bodem.
- Tussen de laag speelzand en de drainagelaag wordt dan bijvoorbeeld een laag tegels voorzien met een noemenswaardige afstand zodat het water kan zo snel wegzakken.

Zandbak

Speelelementen in de zandbak

- Het is mogelijk dat er speeltoestellen in een zandbak zijn geplaatst. b.v. zandtafels, zandwerktuigen, boomstammen,... Ze maken in principe een zandbak aantrekkelijker.

Opmerking. Plaats enkel zandspeelwerktuigen (eventueel ook waterspeeltoestellen) in zandbakken. Klimtoestellen e.d. horen niet thuis in een echte zandbak.

Afscherming van de zandbak tegen honden en katten

Indien organisatorisch mogelijk is het zinvol de zandbak af te schermen met een net of gaas om honden en katten te beletten het zand te bevuilen met uitwerpselen. De mazen dienen klein genoeg te zijn om vooral katten tegen te houden.

Zorg dat het net niet rust op het zand.

Veiligheid van Turntoestellen en Outdoorfitness

Sporttoestellen en sportzalen - Preventie

Go! pro
Kennisplatform voor de GO! professional

Gezondheid en preventie

Nascholing

- Preventieregister (+)
- Procedures preventie
- Gemeenschappelijke preventiedienst (+)
- EPOS
- Instructiefilms preventie
- Nascholing preventie (-)
 - Cursusmateriaal Basisvorming Veiligheid niveau 3
 - Cursusmateriaal Infodagen Preventie en Bescherming
 - Cursusmateriaal opleiding

<https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie/nascholing-preventie>

Go! pro
Kennisplatform voor de GO! professional

Gezondheid en preventie | Preventieregister | C Keuringen en periodieke controles

C20 Sport- en turntoestellen

- C1 Brandmeld- en brandalarmsystemen
- C2 Beschermingsmiddelen tegen brand
- C3 Rookafvoerluiken
- C4 Hefwerktuigen
- C18 Lasmateriaal
- C19 Ioniserende stralingen
- C20 Sport- en turntoestellen
- trappen

<https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie/preventieregister/c-keuringen-en-periodieke-controles/c20-sport-en-turntoestellen>

Sporttoestellen en sportzalen – EN-913

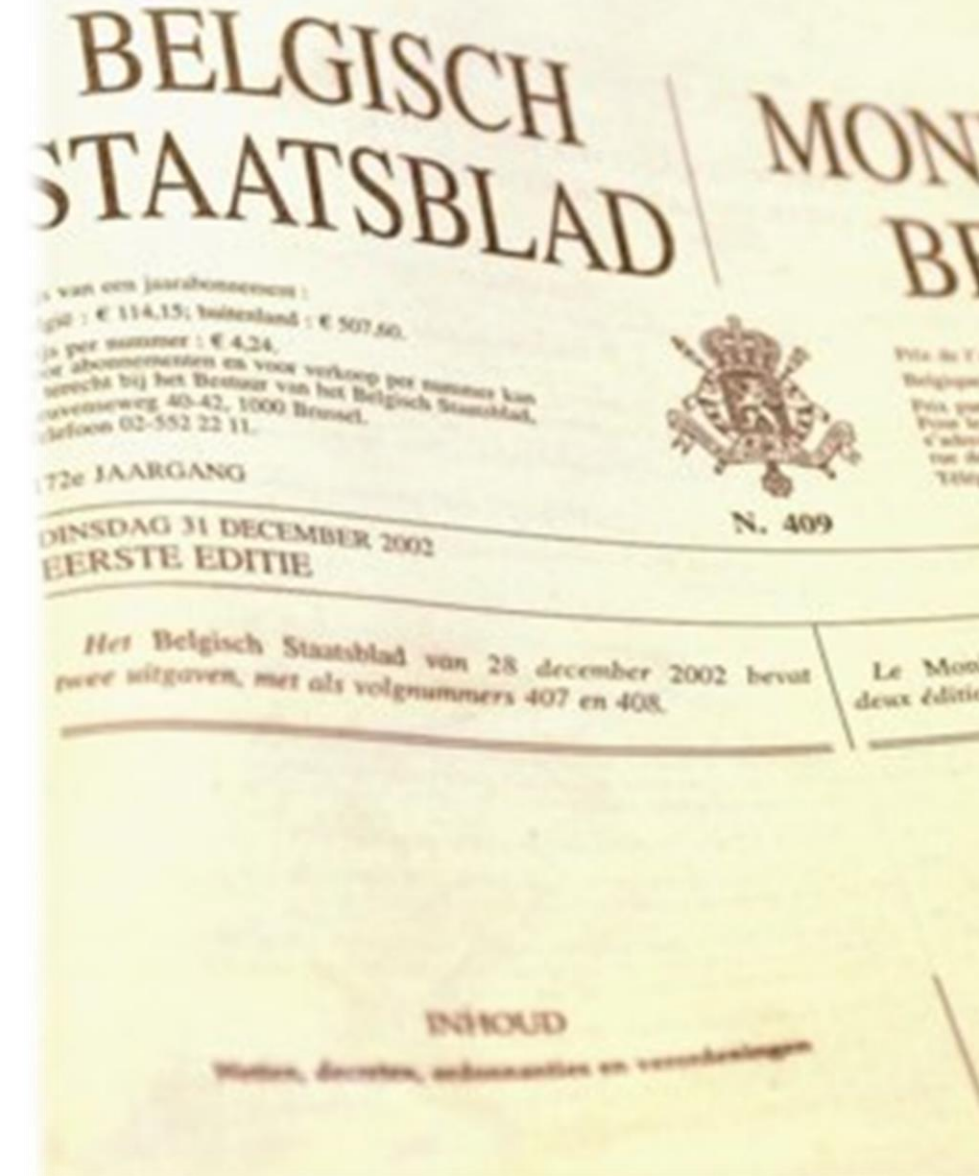

Sporttoestellen en sportzalen - Wetgeving

Belgische wetgeving

Er is geen specifiek KB « uitbating van turnzalen » !

- KB 18/06/2003: « uitbating van kermistoestellen »
- KB 28/03/2003: « uitbating van speeltoestellen »
- KB 04/03/2002: « verhuring van producten »

Sporttoestellen en sportzalen - Wetgeving

Belgische wetgeving:

Maar, er is een wet betreffende «de veiligheid van de consumenten»
Kaderwet van 09/02/1994 gewijzigd met 04/04/2001, 18/12/2002,
27/12/2005 en 25/04/2007

- ✓ De fabrikanten/leveranciers zijn gehouden uitsluitend veilige producten en diensten op de markt te brengen.

EN

- ✓ De uitbaters zijn gehouden uitsluitend **veilige producten en diensten** aan te bieden, al is het:
 - gratis;
 - tegen betaling;
 - in het kader van een handelsactiviteit;
 - in het kader van een dienst.

Sporttoestellen en sportzalen – EN-Normen

✓ EN-normen

Een greep uit de Europese normenreeks

- EN 748/749 : **handbaldoelen**
- EN 913 : **turnmateriaal**
- EN 916 : **plinten**
- EN 1270 : **basketbaldoelen**
- EN 12196 : **paarden en turnbokken**
- EN 12346 : **klimkader, klimrekken**
- EN 12503 : **turnmatten**
- EN 12572 : **kunstmatige klimmuur**
- EN 12655 : **ringen**
- EN 13219 : **(mini)trampolines**
-

Sporttoestellen en sportzalen - EN-Normen

Inhoud EN-normen

- ✓ Veiligheidseisen en beproevingsmethodes
- ✓ Constructievoorschriften (constructeurs en federaties)
- ✓ Praktische test (belastingsproeven,...)
- ✓ Identificatie
 - bouwjaar
 - gebruikte normen
 - naam/adres constructeur
- ✓ Waarschuwingstickers (pictogrammen)

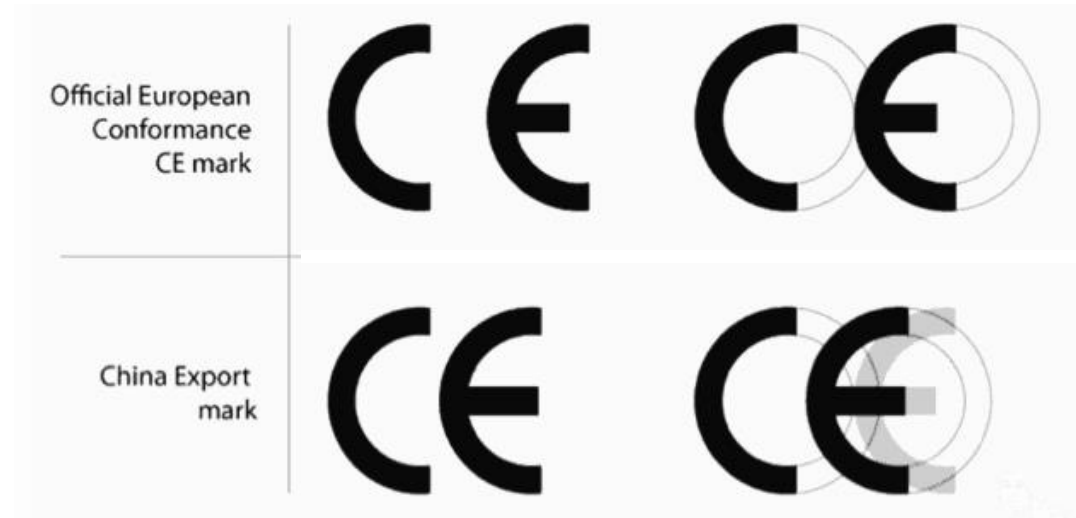
Sporttoestellen en sportzalen – CE-conform

Aankoop van materiaal:

Is de CE-markering verplicht?

- ✓ **CE-markering** (bouwjaar na 01/01/1995).
 - Made in Europe;
 - kwaliteitslabel;
 - minimum veiligheidseisen nageleefd.
- ✓ **Op welke toestellen **verplicht**?**
 - O.a. gemotoriseerde basketinstallaties en scheidingsgordijnen.
- ✓ **Op welke toestellen **verboden**?**
 - O.a. manueel bedienbare toestellen.

Advies door de preventieadviseur.

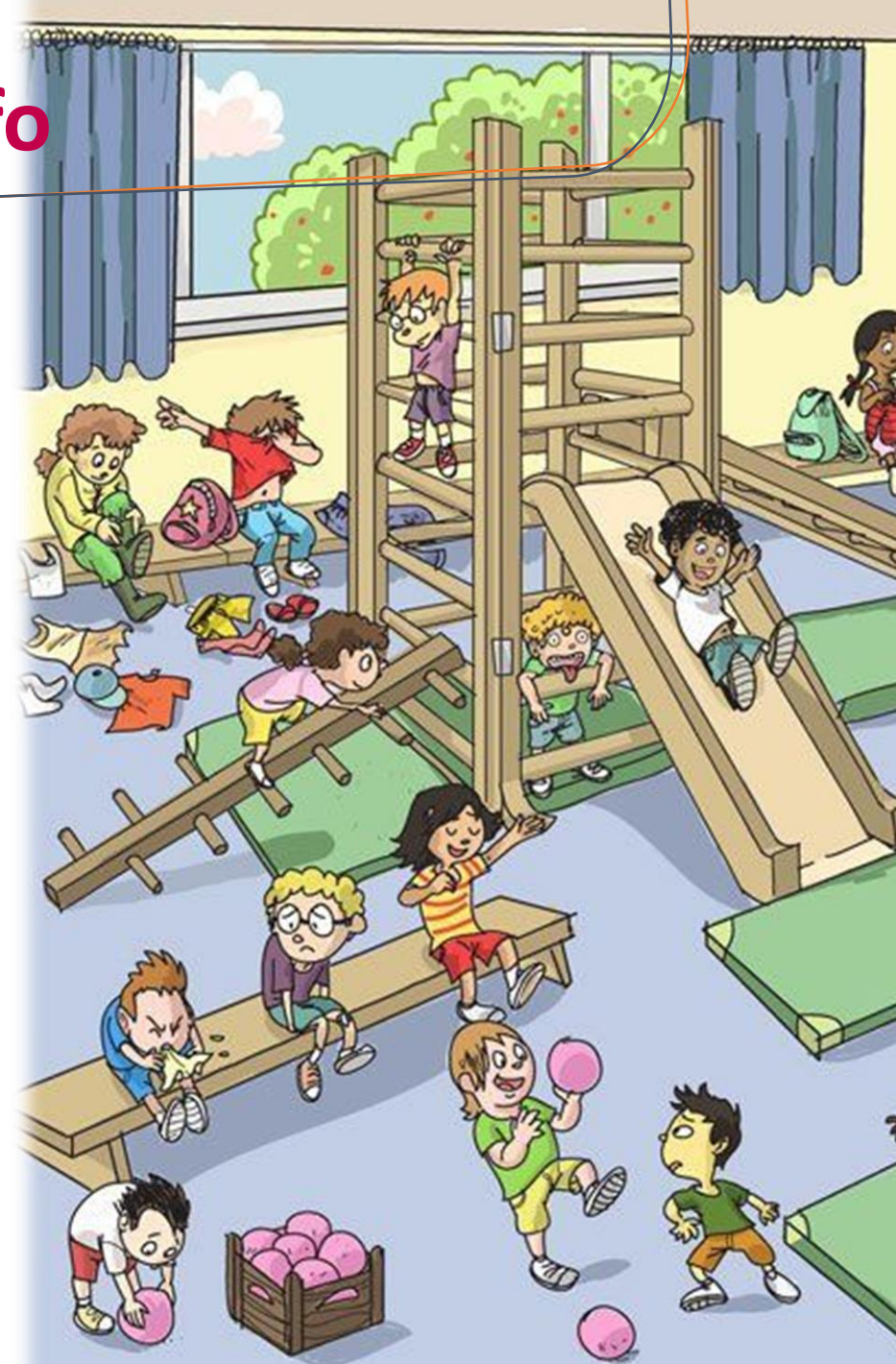

Sporttoestellen en sportzalen - info

Aankoop van materiaal:

Het lastenboek / de bestelbon !

- ✓ **Criteria voor een goede keuze:**
 - Leeftijdsgroep / doelgroep;
 - de gelden EN-normen;
- ✓ **De richtlijn machines 98/37/EG (indien van toepassing);**
 - gebruiks-, onderhouds-, (de)montage instructies;
 - nazicht van de bestelbon door de preventieadviseur.

Sporttoestellen en sportzalen - info

Veiligheid is een combinatie van een aantal elementen / factoren !

✓ **Materiaal**

aankoop (lastenboek, bestelbon, . . .)

gebruiksaanwijzingen (opstelling, doelgroep, . . .)

✓ **Onderhoud / inspectie**

opvolging, intern, extern, . . .)

✓ **Begeleiding**

(leerkracht, trainer, . . .)

✓ **Externe factoren** (budget voor onderhoud, leeftijd van het toestel,...)

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Onderhoud en inspectie:

Intern

- ✓ Onderhouds- en inspectiebeurten i.f.v.:
 - de instructies van de constructeur;
 - het type toestel;
 - gebruiksfrequentie.
- ✓ Uitvoering / registratie / opvolging?
 - de verantwoordelijke van de activiteit.
 - de preventieverantwoordelijk van de instelling
 - de preventiedienst;
- ✓ Registratie van wat?
 - defecten, verankeringen, veiligheidszones,

The image shows two overlapping inspection forms from 'Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap'. The top form is titled 'Jaarlijkse controle turnzaal' and 'Controleverslag Springkast'. It includes fields for school name, director, and location, and a table for recording inspection results with columns for 'Ja', 'Niet', 'nvt', and 'ERNOET'. The bottom form is titled 'Controleverslag Springkast' and includes a table for recording inspection results with columns for 'Ja', 'Niet', 'nvt', and 'ERNOET'.

**Voor het inspecteren van turn/sporttoestellen zal men gebruik moeten maken van een goed ABS-systeem.
(Aantoonbaar Beheer Systeem)**

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Onderhoud en inspectie:

Intern

- ✓ Keuring, controle, onderhoud en inventaris van de sport- en turntoestellen, sport- en turntoebehoren en de verankeringspunten.
- ✓ Nazicht, onderhoud en controle bij te houden in een logboek.
- ✓ Op alle toestellen moet goed zichtbaar een alfanumerieke identificatie aanwezig zijn.

Periodiciteit:

- Regelmatig nazicht: bv. wekelijks in functie van de gebruiksfrequentie
- Onderhoud: bv. maandelijks/per trimester; in functie van de gebruiksfrequentie en volgens de voorschriften van de fabrikant
- Periodieke controle: jaarlijks bij het begin van het schooljaar

**Voor het inspecteren van turn/sporttoestellen zal men gebruik moeten maken van een goed ABS-systeem.
(Aantoonbaar Beheer Systeem)**

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Interne periodieke controle

Preventie
Controlelijst : turnzaal

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

School :	Lokaal :	Datum :			
NR	ITEM	OK	NOK	NVT	OPMERKINGEN
55.	Wordt de inhoud periodiek gecontroleerd en aangewezen?				
56.	Worden interventies neergeschreven in een logboek?				
57.	Kan er bij ongevallen snel hulp geboden worden, is er een telefoon en hangen de noodnummers uit?				
Brandbestrijding					
58.	Is er een brandveiligheidsverslag?				
59.	Wordt er voldaan aan alle opmerkingen?				
60.	Zijn er voldoende blusmiddelen?				
61.	Worden de blusmiddelen jaarlijks gecontroleerd?				
62.	Zijn de blusmiddelen zichtbaar, goed bereikbaar en voorzien van een voldoende groot pictogram?				
63.	Is de brandbestrijdingsprocedure gekend door de WH (melding, blussen en evacuatie)?				
Evacuatie					
65.	Is er een evacuatieplan met instructies aanwezig in de turnzaal/gang?				
66.	Zijn de pictogrammen aangebracht volgens de evacuatieplannen en noodprocedures?				
67.	Is het alarmmeldingssysteem binnen handbereik?				
68.	Is er een brandalarmknop, voorzien van een pictogram?				
69.	Is het alarmsysteem hoorbaar / waarneembaar?				
70.	Zijn er voldoende evacuatiegangen?				
71.	Zijn de evacuatiegangen onbelemmerd?				
72.	Zijn de evacuatie-instructies gekend door de leerlingen en de leerkrachten?				
73.	Is er een nooduitgang/wegwijzer uitgang?				
74.	Zijn de doorgangen en loopwegen min. 80 cm breed?				
75.	Is de veiligheidsverlichting functioneel?				
Turntoestellen					
Klimtoestellen					
76.	Lopen de wagens waaraan de touwen zijn bevestigd soepel in de verrochting?				
77.	Verloren de ketting of het touw om de wagens te verplaatsen geen gebreken?				
78.	Verloren de kettingen of de touwen tussen de wagens geen gebreken?				
79.	Verkeeren de klimtoestellen in goede staat, vertonen ze geen zichtbare beschadigingen en knopen?				
80.	Worden de wagens gelokaliseerd door een andeloop?				
81.	Wordt ongewenst gebruik vermindert?				
Ringen					
82.	Verkeeren de ringen, de ringtouwen, de leren riemen en kettingen in goede staat?				
83.	Zijn de distantheuvels geborgd?				

Controlelijst Gemeenschappelijke Preventiedienst

RA sportzaal

Gemeenschappelijke preventiedienst
Preventieadvies

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

"Jaarlijkse controle turnzaal"

School : GO! ...
Aanvrager : Dir. ;
Object : Jaarlijkse controle turnzaal
Locatie : Lok. 103

Dit preventieadvies is opgesteld als bijkomend advies bij het organiseren van turnactiviteiten op school.

"Gegevens voor het Springkast"

Opstalplaats turntoestellen

Abbeiding turnzaal

"Controleverslag Springkast"

	OK	NOK	NVT	Opmerkingen
1. Zijn er toestellen - verwijderd? - bijgeplaatst?				
2. Wordt er gebruik gemaakt van een checklist voor de aankoop van een nieuw toestel?				
3. Is er een identificatie van elk nieuw toestel en reeds opgenomen in het dossier?				
4. Is er technische informatie van elk nieuw toestel beschikbaar en reeds opgenomen in het dossier?				
5. Zijn de gebreken, zoals gebreken uit het controleverslag van vorig jaar, vermeld?				
6. Wordt de beveiligingsadministratie ingefuld over elk ernstig ongeval en elk ernstig incident?				
7. Worden er voor elke gymnast preventievoorwaarden opgesteld naar aanleiding van de risicoanalyse?				
8. Gebeurt er een regelmatig controle (dagelijks, wekelijks) en wordt dit genoteerd in het dossier?				
9. Gebeurt er een regelmatig onderhoud (maandelijks, tweemaandelijks), en wordt dit opgevolgd in het dossier (ingenieur)?				
10. Zijn het logboek en de formulieren van onderhoudsinspectie, klaar en				

Pag 1 van 2

Jaarlijkse controle sportzaal

Gemeenschappelijke preventiedienst
Preventieadvies

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

"Instructiefiche Springkast"

School : GO! ...
Aanvrager : Dir. ;
Object : Het gebruik van een Springkast
Locatie : SP 01

Dit preventieadvies is opgesteld als bijkomend advies bij het organiseren van turnactiviteiten op school.

"Gegevens voor het Springkast"

Springkast

Oefening

"Instructievoorschriften bij het gebruik van de Springkast"

Algemene Instructies

- Ontgrendelen van de verplaatsinrichting.
- Integreer de bedieningshendel in het kastdeel.
- Pas de aangeleerde tik- en heftechnieken toe.
- Verplaats en stel het toestel steeds met voldoende personen op.
- Let op voor klemming van handen en voeten.
- Draag en verplaats nooit meer dan TWEE kastdelen.
- Pas de kastdelen nauwkeurig in elkaar en controleer de stabiliteit.
- Gebruik de springkast samen met de landingsmat.
- Stel de hoogte in afhankelijk van de beweegvaardigheid van de leerling.
- Spring steeds met een helper.
- Berg de springkast op en vergrendel de verplaatsinrichting.
- Laat de kast nooit op de wieljes staan.
- Meld elk technisch defect (meldingsfiche).
- (pictogram aanbrengen)

"Dit toestel mag enkel onder toezicht van een bevoegd en opgeleid persoon geïnstalleerd worden"

Pag 1 van 2

Instructiefiche turntoestel

Gemeenschappelijke preventiedienst
Preventieadvies

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

"Controleverslag Springkast"

School : GO! ...
Aanvrager : Dir. ;
Object : Controle van de Springkast
Locatie : SP 01

Dit preventieadvies is opgesteld als bijkomend advies bij het organiseren van turnactiviteiten op school.

"Gegevens voor het Springkast"

Springkast - Originele foto

Opstalplaats van het toestel

"Controleverslag Springkast"

	Ja	Neen	NVT	ERNST	Opmerkingen
1. De antislipplaten van de springkast zijn intact.					
2. De houten onderdelen van de springkast passen stevig in elkaar.					
3. De onderdelen zijn vrij van beschadigingen en spleten.					
4. Het leder van de bovenbekleding is vrij van scheuren en beschadigingen.					
5. De valring is in goede staat.					
6. De valring geeft voldoende schokdemping.					
7. De verplaatsinrichting is onbeschadigd.					
8. Bij het recht model van springkast zijn de schouwen om het evenwicht te vrijwaren zonder beschadigingen en intact.					
9. In de berging staat de springkast niet op wielen en de bedieningshendel is - indien mogelijk - ingeschoven.					
10. De vergrendeling inrichting is onbeschadigd.					
11. De instructievoorschriften zijn aanwezig.					
Algemeen resultaat					

Pag 1 van 2

Controleverslag turntoestel

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Onderhoud en inspectie:

Extern

- ✓ Onderhoud en inspectie kan gebeuren via de leverancier en/of constructeur.
- ✓ Via neutrale externe partij = competente partner;
Bijvoorbeeld: een EDTC (Externe Dienst voor Technische Controle)

The image displays a collage of technical documents related to sports equipment maintenance and inspection. The primary document is a 'TSP-EC' report titled 'Onderhoudsrapport' (Maintenance Report) for a 'Sporttoestel' (Sports Equipment). It includes sections for 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan) and 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan). The report details the equipment's identification, the inspection date, and the results of the inspection. It also includes a table for 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan) with columns for 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan), 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan), and 'Onderhoudsplan' (Maintenance Plan). The report is signed by a competent person, 'Rheinland', and includes a 'CERTIFICADA' (Certified) stamp. Other documents in the collage show similar reports for different pieces of equipment, including a 'Sporttoestel' (Sports Equipment) and a 'Sporttoestel' (Sports Equipment).

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Externe periodieke controle

Preventie
Controlerijst : turnzaal

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

School :	Lokaal :	Datum :			
NR	ITEM	OK	NOK	NVT	OPMERKINGEN
55.	Wordt de inhoud periodiek gecontroleerd en aangevuld?				
56.	Worden interventies neergeschreven in een logboek?				
57.	Kan er bij ongevallen snel hulp geboden worden, is er een telefoon en hangen de telefoonnummers uit?				
Brandbestrijding					
58.	Is er een brandveiligheidsverslag?				
59.	Wordt er voldaan aan alle opmerkingen?				
60.	Zijn er voldoende blusmiddelen?				
61.	Worden de blusmiddelen jaarlijks gecontroleerd?				
62.	Zijn de blusmiddelen zichtbaar, goed bereikbaar en voorzien van een voldoende groot pictogram?				
63.	Is de brandbestrijdingsprocedure gekend door de wijk (melding, blussen en evacuatie)?				
64.	Evacuatie				
65.	Is er een evacuatieplan met instructies aanwezig in de turnzaal/gang?				
66.	Zijn de pictogrammen aangebracht volgens de evacuatieplannen en noodprocedures?				
67.	Is het alarmmeldingssysteem binnen handbereik?				
68.	Is er een brandalarmknop, voorzien van een pictogram?				
69.	Is het alarmsysteem hoorbaar / waarneembaar?				
70.	Zijn er voldoende evacuatiegangen?				
71.	Zijn de evacuatiegangen onbelemmerd?				
72.	Zijn de evacuatie-instructies gekend door de leerlingen en de leerkrachten?				
73.	Is er een nooduitgang/wegdek uitgang?				
74.	Zijn de deuren en looppaden min. 80 cm breed?				
75.	Is de veiligheidsverlichting functioneel?				
Turntoestellen					
76.	Lopen de wagens waaraan de touwen zijn bevestigd zoepel in de verrijrichting?				
77.	Veronten de kettingen of de touwen tussen de wagens geen gebreken?				
78.	Veronten de klimtouw in goede staat, veronten ze geen zichtbare beschadigingen en knopen?				
79.	Worden de wagens gelokaliseerd door een andloop?				
80.	Wordt ongewenst gebruik vermindert?				
Ringen					
81.	Veronten de ringen, de ringtouw, de leren riemen en kettingen in goede staat?				
82.	Zijn de disloqueringswiel geborg?				

Controlerijst Gemeenschappelijke Preventiedienst

RA sportzaal

Onderhoudsrapport

Opdrachtgever: Scholengroep 14 Maastricht - MS Campus van Eyck Burg. Philippa 20 3680 MAASEIK

De onderhoudsbeurt is uitgevoerd bij: Scholengroep 14 Maastricht - MS Campus van Eyck Burg. Philippa 20 3680 MAASEIK

Accommodatienummer: P-5000280 **Ordernummer:** S21-0152 **Datum uitgevoerd:** 4/02/2021

Technische gegevens van de accommodatie:
 Zaaltype : Gymzaal
 Inrichting door : Overige
 Bouwjaar : 1980
 Zaalhoogte BEV-OKW: 596-623 cm

Opmerkingen:
 Meerdere toestellen zijn afgekeurd en dienen vervangen of verwijderd te worden uit de zaal. Toestellen gaan gerenoveerd of vervangen worden in 2020, dit is niet gebeurd. De verslag 2020, Zaal wordt voorlopig niet meer gebruikt, dit was ook zo doorgevoerd aan Jf. Verslag niet afgekeurd wegens Corona maatregelen.

Opmerkingen vorig onderhoud:
 Meerdere toestellen zijn afgekeurd en dienen vervangen of verwijderd te worden uit de zaal. Toestellen gaan gerenoveerd of vervangen worden in 2020, dit is niet gebeurd. De verslag 2020, Zaal wordt voorlopig niet meer gebruikt, dit was ook zo doorgevoerd aan Jf. Verslag niet afgekeurd wegens Corona maatregelen.

De afgekeurde materialen vormen een veiligheidsrisico in uw zaal, wij adviseren u nadrukkelijk deze materialen in de huidige staat niet te gebruiken. Wij raden u daarom aan deze te verwijderen c.q. direct te laten repareren of vervangen.

Aantal Toestel	Algemeen	Opmerkingen	Bouwjaar
2	Springkast piramide	2 Beknelingsgevaar. Opening groter dan 8 mm in gebruikstak van toestel, ten vinger en/of teen kan heen bekneld raken. EHV 13.2008 5.2a. Actie: giff repareren of deel vervangen. Deel gescheurd op meerdere plaatsen bij kast 00.126.260. Veel spleetvorming. De folie staat van de springkasten is slecht.	1980
2	Dek (houtmaat 139x44)	2 Dek van springkast 00.126.260 leder gescheurd op meerdere plaatsen. Andere dek bekleed op te volgen op scheuren. Ht.	1980
1	Springkast	1 Houtmaat 139x44 bij beide springkasten. Lederen dek gescheurd. Houtmaat 100x42. Spleetvorming houtwerk. Te vervangen of te verwijderen uit de zaal. Ht.	1980

T-SPEC

pag. 1 van 4

Jaarlijkse controle sportzaal

Gemeenschappelijke preventiedienst Preventieadvies

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

"Instructiefiche Springkast"

School : GO! ...
 Aanvrager : Dir. :
 Object : Het gebruik van een Springkast
 Locatie : SP 01

Dit preventieadvies is opgesteld als bijkomend advies bij het organiseren van turnactiviteiten op school.

"Gegevens voor het Springkast"

Springkast - Originele foto

Oefening

"Instructievoorschriften bij het gebruik van de Springkast"

Algemene Instructies

- Ontgrendelen van de verplaatsinrichting.
- Integreer de bedieningshendel in het kastdele.
- Pas de aangeleerde tik- en heftechieken toe.
- Verplaats en stel het toestel steeds met voldoende personen op.
- Let op voor klemming van handen en voeten.
- Drag en verplaats nooit meer dan TWEE kastdelen.
- Pas de kastdelen nauwkeurig in elkaar en controleer de stabiliteit.
- Gebruik de springkast samen met de landingsmat.
- Stel de hoogte in afhankelijk van de beweegveerdigheid van de leerling.
- Spring steeds met een helper.
- Berg de springkast op en vergrind de verplaatsinrichting.
- Laat de kast nooit op de wielies staan.
- Meld elk technisch defect (meldingsfiche).
- (pictogram aanbrengen)

Dit toestel mag enkel onder toezicht van een bevoegd en opgeleid persoon geïnstalleerd worden

Pag 1 van 1

Instructiefiche turntoestel

Gemeenschappelijke preventiedienst Preventieadvies

Go! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

"Controleverslag Springkast"

School : GO! ...
 Aanvrager : Dir. :
 Object : Controle van de Springkast
 Locatie : SP 01

Dit preventieadvies is opgesteld als bijkomend advies bij het organiseren van turnactiviteiten op school.

"Gegevens voor het Springkast"

Springkast - Originele foto

Opstalplaats van het toestel

"Controleverslag Springkast"

	Ja	Neen	nvt	ERNST	Opmerkingen
1. De antislipplaten van de springkast zijn intact.					
2. De houten onderdelen van de springkast passen stevig in elkaar.					
3. De onderdelen zijn vrij van beschadigingen en spleten.					
4. Het leder van de bovenbeking is vrij van scheuren en beschadigingen.					
5. De valring is in goede staat.					
6. De valring geeft voldoende schokdemping.					
7. De verplaatsinrichting is onbeschadigd.					
8. Bij het recht model van springkast zijn de schouwen om het evenwicht te vrijwaren zonder beschadigingen en intact.					
9. In de berging staat de springkast niet op wielies en de bedieningshendel is indien mogelijk - ingesloten.					
10. De verplaatsinrichting is onbeschadigd.					
11. De instructievoorschriften zijn aanwezig.					
Algemeen resultaat					

Pag 1 van 2

Controleverslag turntoestel

Sporttoestellen en sportzalen - info

Inspectieprogramma's:

- ✓ Jaarlijkse keuring door EDTC
- ✓ Kwaliteitsvol?

- ✓ Jaarlijkse keuring door intern personeelslid
- ✓ Nog nooit gekeurd!
- ✓ Voorzien van de nodige documenten - veiligheidsdossier

Sporttoestellen en sportzalen – Periodieke controle

Bemerkingen en advies:

Opmerkingen tijdens de jaarlijkse rondgang worden in het verslag “jaarlijkse periodieke controle” neergeschreven door de preventieadviseur,

Jaarlijks periodieke controle: speeltoestellen en speelterreinen, sport- turn- en fitnessstoestellen ⓘ

B *I* U ☰ ☷ 🔗

Jaarlijks een periodieke controle van de speeltoestellen en speelterreinen/ sport- turn- en fitnessstoestellen uitvoeren. De bevindingen noteren in een logboek.

p

OK ☐

NVT ☐

Risico-analyse

1022 = 4

Afbeeldingen

Upload foto

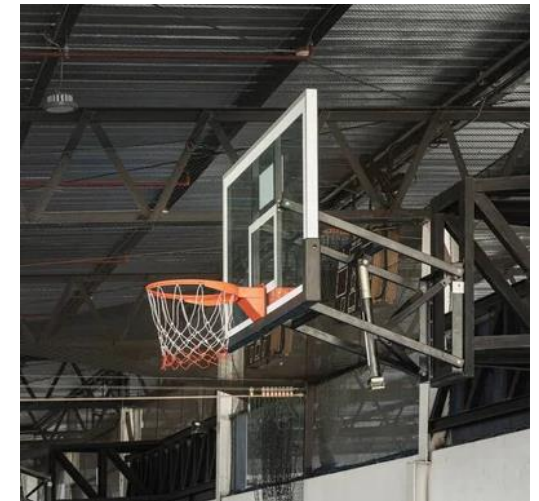
Bladeren...

Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Basketbaldoel aan dakstructuur !

- ✓ Dakstructuur
 - Architect of studiebureel
- ✓ Mogelijkheid tot vrije val
 - Anti-valtoestel
- ✓ Bevestiging geheel (structuur en paneel)
 - Controle staat en werking
- ✓ Bedieningspaneel
 - Is er overzicht over de bewegingen
 - Niet voor onbevoegden (sleutel schakelaar)

Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Handbaldoel / minivoetbaldoel !

- ✓ Veiligheidszone
 - Voldoende?
- ✓ Stabiele opstelling
 - Verankering

Verplaatsbare voetbaldoelen moeten verankerd zijn tijdens gebruik!

Niet gebruikte voetbaldoelen

> moeten op een veilige manier worden opgeborgen

Waarschuwingen

> niet op het doel klimmen

> doel moet steeds worden verankerd aan de grond.

Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Trampoline!

- ✓ Opstelling
 - Instructies aanwezig
 - Veiligheidszone, voldoende?
 - Opgepast knelgevaar tijdens

- ✓ opstelling trampoline!
 - Valmatten

- ✓ Veren
 - Allemaal aanwezig
 - Staat van de veren

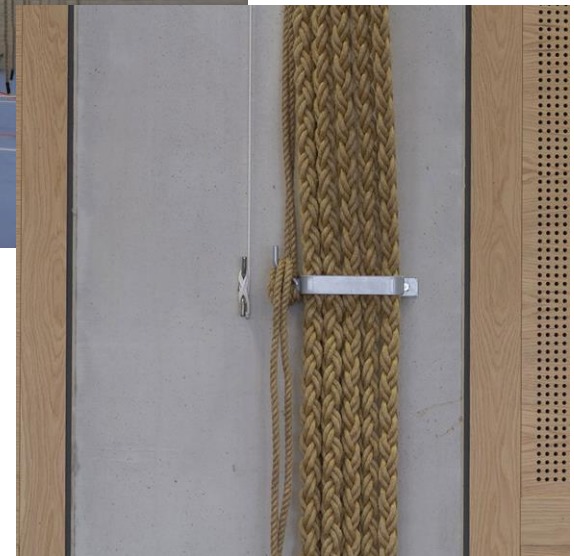
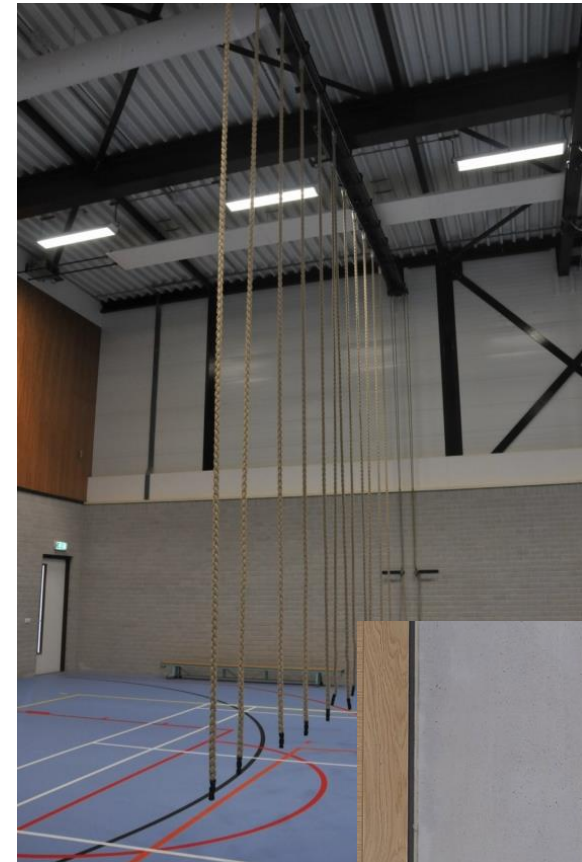
Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Klimtouwen !

- ✓ Draagstructuur/ophangpunten
 - Architect of studiebureel
 - Staat en bevestiging
 - Eindelopen rail
 - Aantal gebruikers?
- ✓ Gebruiksaanwijzingen
- ✓ Valzone
 - Valmatten!

Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Scharnierbare klimrekken !

- ✓ Stabiele en correcte opstelling
 - Verankeringen
- ✓ Veiligheidszone
 - Voldoende?
 - Geen andere toestellen in onmiddellijk omgeving
- ✓ Valzone
 - Valmatten!

Sporttoestellen en sportzalen - info

Praktisch voorbeeld:

Algemeen!

- ✓ Preventiemaatregelen
 - Na schoolse activiteiten
 - Gebruik verhinderen
 - Sleutel slot, afneembare hendel, enz....
 - Toezicht

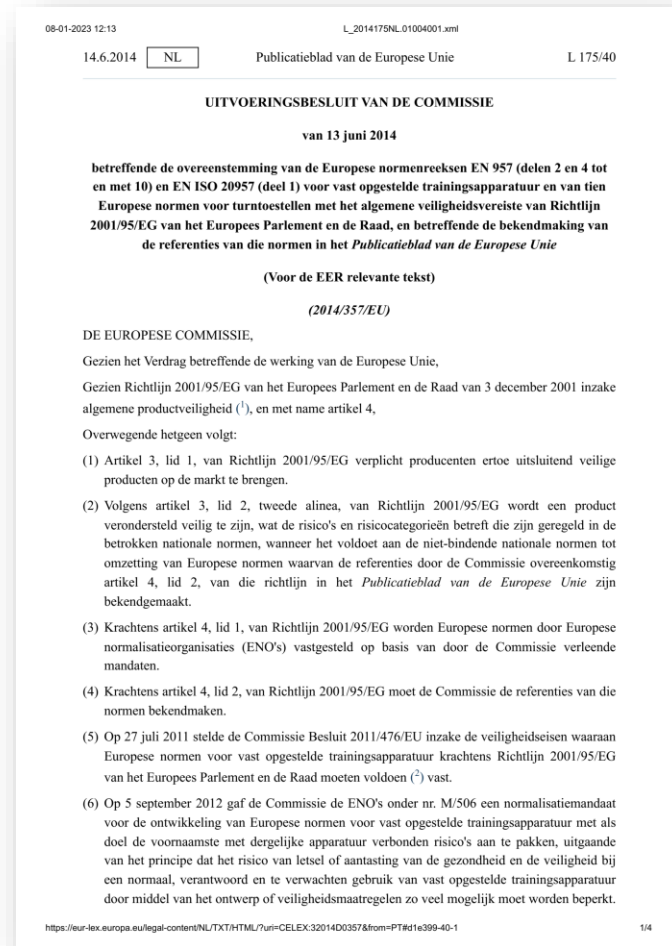

Outdoor-fitnessstoestellen

Outdoor-fitnessstoestellen - Specifiek voor speelterreinen

- ✓ Voor outdoorfitnessstoestellen (met menselijke kracht aangedreven) geldt **geen specifieke wetgeving**. Ze vallen onder de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten.
- ✓ Deze wet zegt simpelweg dat alle producten en diensten die op de markt worden aangeboden veilig moeten zijn. **Outdoorfitnessstoestellen mogen geen CE-markering dragen.**
- ✓ Voor fitnessstoestellen, en dus ook outdoorfitnessstoestellen, bestaat er de **norm EN 957 - Vast opgestelde trainingsapparatuur** - die uit 10 delen bestaat.

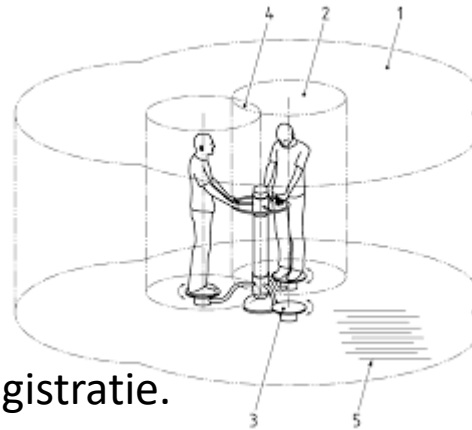
Outdoor-fitnessstoestellen - Specifiek voor speelterreinen

- ✓ Vanaf het moment dat **één outdoorfitnessstoel** ook een **speeltoestel** staat, zal het ook aanzienlijk. Het moet dan aan hetzelfde veiligheidsniveau voldoen. De norm **EN 1176** voor speeltoestellen is dan van toepassing.
- ✓ Indien de **outdoorfitnessstoestellen duidelijk speeltoestellen voor kinderen**, is het volgen van deze norm noodzakelijk. Het is wel aan te raden om op een speelterrein outdoorfitnessstoestellen duidelijk aan te geven die niet voor fitnessstoestellen gebruikt mogen worden.
- ✓ Zo verminder je het risico op ongevallen.

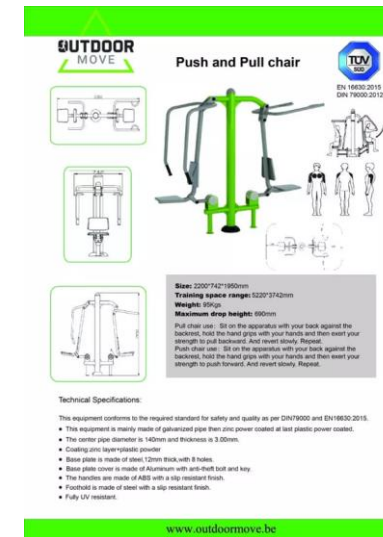
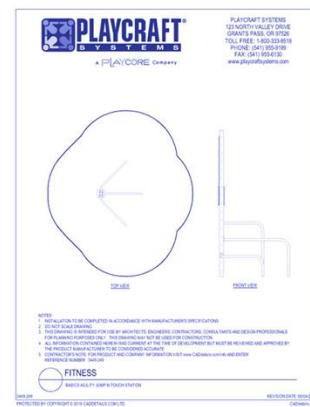

Outdoor-fitnessstoestellen – Normen andere outdooractiviteiten

- ✓ Instructies voorzien op / aan het toestel.
- ✓ Veilige en vrije zone rondom het toestel.
- ✓ Attesten en certificaten van de leverancier.
- ✓ Periodieke controle uitvoeren en voorzien van registratie.

Playcraft Systems Basics Agility Jump N Touch Station

Meldingen

Ernstig incident of ernstig ongeval op een speelterrein

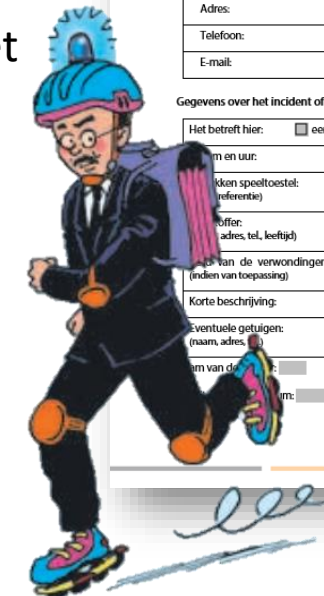
Melden van ongevallen ; Art. 11.

“De uitbater licht de administratieve dienst(...) onmiddellijk in over elk ernstig incident en elk ernstig ongeval dat een gebruiker of derde overkomt tijdens het gebruik van een speelterrein of speeltoestel.”

Speelterreinpolitie

De veiligheid van speelterreinen wordt gecontroleerd door het Ministerie van Economische Zaken. De inspecteurs van het ministerie kunnen onverwacht het speelterrein bezoeken voor een controle of een onderzoek van een ongeval.

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie
Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid
Afdeling Veiligheid - Dienst Productveiligheid
Koning Albert II-laan 16 - 1000 Brussel
Tel.: 02 277 53 36
E-mail: belspoc@economie.fgov.be

economie
FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

862210-6-01 N

MELDING
VAN EEN ERNSTIG INCIDENT OF ONGEVAL OP EEN SPEELTERREIN

KB van 28 maart 2007 betreffende de uitbating van speelterreinen, artikel 10

Gelieve dit document zo volledig mogelijk in te vullen en te bezorgen aan:
FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie
Centraal Meldpunt voor producten
e-mail : belspoc@economie.fgov.be
tel: 02 277 53 36 – fax: 02 277 54 38

Gegevens van het speelterrein:

Naam:	
Adres:	

Gegevens van de uitbater:

Naam of firmanaam:	
Adres:	
Telefoon:	
E-mail:	

Gegevens over het incident of ongeval:

Het betreft hier: ☐ een incident ☐ een ongeval *(keuze aankruisen a.u.b.)*

Tijd en uur:	
Locatie speeltoestel: (referentie)	
Officer: (adres, tel., leeftijd)	
Aantal van de verwondingen: (indien van toepassing)	
Korte beschrijving:	
Eventuele getuigen: (naam, adres)	
Naam van de meldende:	
Telefoon:	

Voetbaldoelen

De verankering dient steeds te gebeuren **op tenminste drie (3) punten van het grondkader**, met name in het midden van de zijstangen en in het midden van de achterstang.

Indien er **geen achterstang aanwezig** is, dient de verankering **op tenminste vier (4) punten** te gebeuren, met name voor- en achteraan in de zijstangen.

Op een verplaatsbaar voetbaldoel moeten volgende veiligheidswaarschuwingen worden aangebracht.

"Niet op het doel klimmen"

"Doel moet steeds worden verankerd aan de grond"

Voetbaldoelen

Veiligheidsgids in verband met verplaatsbare voetbaldoelen **Steeds te verankeren!**

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
ECONOMIE, K.M.O.,
MIDDELENSTAND & ENERGIE

KWALITEIT EN VEILIGHEID
Afdeling Veiligheid
Dienst Productveiligheid

Veiligheidsgids
nr. 1

Verplaatsbare voetbaldoelen

2002

Voetbaldoelen

© Archief

Meisje (7) zwaargewond na ongeluk met voetbaldoel

In het Nederlands-Limburgse Venlo is dinsdagavond een 7-jarig meisje zwaargewond geraakt na een ongeluk met een voetbaldoel. Dat meldt Omroep Venlo. Het slachtoffer liep verschillende breuken in het aangezicht op.

Donderdag 22 september 2016 om 14:22

Het meisje was samen met haar vader naar een training van haar broer gaan kijken toen het noodlot toesloeg. Het slachtoffer was rond het veld aan het spelen en besloot aan de lat van een doeltje te gaan hangen. Dat doel zat echter niet vast in de grond. Het gevaarte kantelde en kwam op het meisje terecht.

Het meisje werd in allerijl met een traumahelikopter naar het ziekenhuis gebracht. Daar is ze intussen geopereerd. Die operatie zou goed verlopen zijn en het meisje is aan de beterschap.

Knaap (12) kritiek na ongeval met voetbaldoel in Dinant

Redactie 01-01-10, 22:59 Laatste update: 01-10-15, 16:25

In Heer, in de buurt van Dinant, is een twaalfjarige jongen zwaargewond geraakt nadat hij een voetbaldoel op zich kreeg. De jongen was aan de bovenste lat gaan hangen.

Het doel stond niet op zijn oorspronkelijke plaats en was dus niet bevestigd. Het kind werd in allerijl naar het ziekenhuis gevoerd en verkeert in levensgevaar. (belga/eb)

Vader op speelklacht in tegen gemeente

De vader van het dertienjarige meisje dat donderdag om het leven kwam bij een ongeval op het speelplein van Hennuyères ('s Gravenbrakel), zal een klacht indienen tegen de gemeente. Die is eigenaar van het terrein waarop het ongeval plaatsvond. Dat heeft hij zaterdag aangekondigd op een persconferentie.

Belga

Zaterdag 8 juli 2006 om 13:08

"Volgens mij is er sprake van een fout, want het terrein werd nooit gecontroleerd", aldus Stéphane Michiels. Zijn 13-jarige dochter overleed donderdag nadat er een voetbaldoel op haar terecht kwam. Hij vindt dat de kinderen van het speelplein zich niet op die plaats mochten bevinden. Hij wil ook dat gemeenten maatregelen nemen om dergelijke drama's te vermijden.

Het college van burgemeester en schepenen van 's Gravenbrakel heeft zaterdag publiek zijn medeleven betuigd aan de familie van het slachtoffer.

belangrijk dat de verantwoordelijken werden aangeduid. We wilden ook vermijden dat zo'n ongeluk zich zou herhalen.' In de zomer van 2006 speelde hun dochter Charlotte met een tiental andere kinderen op een grasveld van de gemeente. Terwijl de twee monitoren in het clublokaal spelmateriaal zochten, amuseerden de kinderen zich door aan het doel te hangen. Plots kantelde het voetbaldoel. Charlotte was op slag dood.

Donderdag 15 januari 2009 om 00:00

'Ik had het doel moeten laten verankeren', gaf de toenmalige schepen van Sport, Marc Hublau, toe op het proces. Gisteren veroordeelde de strafrechter van Bergen de man tot drie maanden met uitstel wegens onvrijwillige doodslag. De rechter nam het hem kwalijk dat hij nooit had ingegrepen. De voetbalclub die op het terrein speelde, had hem nochtans al meerdere brieven geschreven waarin hem gevraagd werd iets te doen aan de onverankerde doelen. De ex-schepen wilde gisteren geen commentaar kwijt. (gm, bjm)

www.pourcharlotte.be

Skating - skaterrein = speelterrein

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Men mag nooit skaten zonder de noodzakelijke persoonlijke PBM's:

- helm
- elleboogbeschermers
- polsbeschermers
- kniebeschermers

Al de PBM's dienen voorzien van een CE-markering , en te voldoen aan de vigerende regelgeving (o. a. de geldende normen)

Skating - skaterrein = speelterrein

Men mag nooit skaten zonder de noodzakelijke persoonlijke PBM's!

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Economie, K.M.O., Middenstand & Energie
Afdeling Veiligheid

Veiligheidsgids
nr. 4

Skating

Aanbevelingen voor uitbaters

2003

Springkastelen - Speelterrein of actief ontspanningsevenement?

Er worden meer en meer tijdelijke evenementen georganiseerd waarbij gebruikgemaakt wordt van **opblaasbare structuren** voor kinderen en/of volwassenen.

U bent altijd verantwoordelijk voor het aanbieden van een veilige dienst. Zorg er dus voor dat u diensten aanbiedt met enkel aanvaardbare risico's. Zo wordt de kans kleiner op ongevallen waarvoor u aansprakelijk gesteld kunt worden.

Locaties waarop eenvoudige opblaasbare structuren (bv. springkastelen) worden geplaatst die door kinderen jonger dan 18 jaar gebruikt mogen worden voor vermaak of ontspanning en waarbij het doel vooral gericht is op spelen, springen en glijden, worden beschouwd als **speelterreinen**.

Evenementen met opblaasbare structuren voor volwassenen en/of kinderen waarbij ze **actief moeten participeren, lichamelijke inspanningen moeten leveren, en een bepaalde kennis, vaardigheid of techniek moeten aanwenden** om de activiteit veilig uit te voeren, worden beschouwd als **actieve ontspanningsevenementen**.

Springkastelen - opblaasbare structuren

Speelterrein / Springkasteel
voor kinderen jonger dan 18 jaar

Actieve ontspanningsevenementen
voor volwassenen en/of kinderen

Springkastelen - Hoe veilig organiseren?

U mag slechts **een speelterrein uitbaten of een actief ontspanningsevenement organiseren** indien ze voldoen aan de algemene veiligheidsverplichting*. Zowel de uitbater van speelterreinen als de organisator van **actieve ontspanningsevenementen** moeten, **voor de opening, een risicoanalyse uitvoeren**.

Op basis van die risicoanalyse moeten **de nodige preventiemaatregelen** worden uitgevoerd. U moet dat steeds kunnen aantonen bij een controle door de overheid.

* Algemene veiligheidsverplichting wordt vereist door het Wetboek economisch recht, boek IX betreffende de veiligheid van producten en diensten.

Springkastelen - Hoe veilig organiseren?

De volgende informatie moet voor beide dienstverleningen worden verstrekt aan de deelnemers:

- naam of firmanaam van de uitbater/organisator;
- adres van de uitbater/organisator.

Het vermelden van de waarschuwing “Gebruik op eigen risico” of een gelijkaardige vermelding is verboden.

Springkastelen - Specifiek voor actieve ontspanningsevenementen

De organisator moet, **voor de duur van het evenement, één eindverantwoordelijke aanduiden** die instaat voor de algemene coördinatie en veiligheid tijdens het evenement. Die neemt daarvoor alle noodzakelijke beslissingen. **De eindverantwoordelijke moet aanwezig zijn gedurende de hele duur van de activiteit.**

De eindverantwoordelijke beschikt, per actief ontspanningsevenement, over:

- een lijst van benodigde producten die een invloed kunnen uitoefenen op de veiligheid, met hun beschrijving, identificatie en karakteristieken;
- een situatieschets van het actieve ontspanningsevenement.

Hij/zij moet ervoor zorgen dat de deelnemers worden geïnformeerd over:

- de aard van de vereiste kennis, vaardigheid of techniek;
- de relevante informatie/waarschuwingen over de risico's van de activiteit.

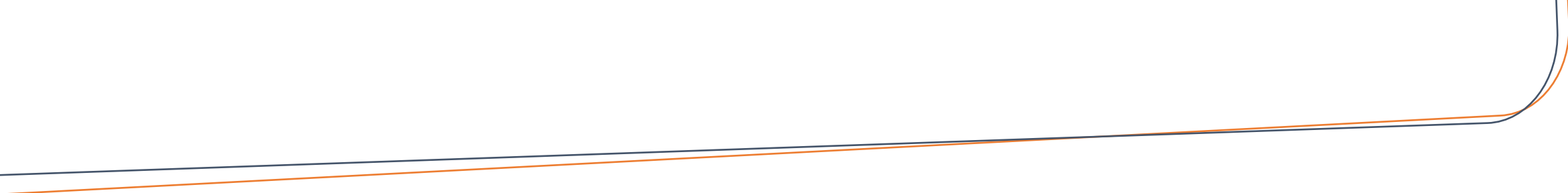
Zowel de uitbater van speelterreinen als de organisator van actieve ontspanningsevenementen moeten, voor de opening, een risicoanalyse uitvoeren.

Springkastelen - Specifiek voor speelterreinen

Springkastelen - Specifiek voor speelterreinen

Two thin, curved lines, one blue and one orange, start from the left edge and curve upwards towards the top right corner of the slide.

**Wat is een
avontuurlijke (groene) natuurspeelomgeving**

ANSO

Speelomgeving - Wetgevend kader

- De wettelijke basis voor de veiligheid van avontuurlijke natuurspeelomgevingen is het **Wetboek van economisch recht, boek IX** betreffende de veiligheid van producten en diensten (**WER**).
 - ✓ Die wetgeving zegt dat alle producten en diensten die op de markt aangeboden worden, veilig moeten zijn.
 - ✓ Indien in de avontuurlijke natuurspeelomgeving ook **een speeltoestel** wordt geplaatst, wordt de speelomgeving een speelterrein en is het KB van 28.03.2001 betreffende de uitbating van speelterreinen (KB speelterreinen) ook van toepassing.

Speelomgeving - Wetgevend kader

- Maar ook **zonder speeltoestel** in de avontuurlijke natuurspeelomgeving, moet het veilig zijn en moet dat door de uitbater ook aangetoond kunnen worden. Over het algemeen kunnen normen worden gebruikt om de conformiteit van producten te toetsen. (Maar normen zijn niet verplicht)
- **Voor avontuurlijke natuurspeelomgevingen bestaan er echter dus geen specifieke normen.** De norm voor speeltoestellen is er moeilijk of niet op toepasbaar.
- Om aan te tonen dat avontuurlijke natuurspeelomgevingen voldoende veilig zijn, kunnen voor bepaalde gevaren (delen van) normen die relevant zijn voor de veiligheid van kinderen, gebruikt worden en kan voor de volledige natuurspeelomgeving (is de dienstverlening) **een risicoanalyse** gemaakt worden zodat voor elke gevaar nagegaan kan worden of het risico aanvaardbaar is.
- Bovendien moet een avontuurlijke natuurspeelomgeving ook regelmatig worden nagekeken en onderhouden worden zodat de veiligheid ervan gegarandeerd wordt.

Speelomgeving - Wetgevend kader

- Het wetgevende kader laat dus perfect toe om de veiligheid van avontuurlijke natuurspeelomgevingen enkel te evalueren met een risicoanalyse. Er moet nagegaan worden of de avontuurlijke natuurspeelomgeving en alle natuurlijke speelelementen een aanvaardbaar risiconiveau hebben.
- We moeten ons afvragen hoe we omgaan met natuurlijke speelelementen (bijv. hoe gaan we om met een omgevallen boom als speelelement?).
- Geïnspireerd op het KB speelterreinen kan de veiligheid van een avontuurlijke natuurspeelomgeving aangetoond worden door:
 - ✓ **het controleren of de speelomgeving veilig is** alvorens het opengaat -> kan aan de hand van een risicoanalyse;
 - ✓ het zorgen dat **de speelomgeving veilig blijft tijdens het gebruik** door verder nazicht en onderhoud -> regelmatig nazicht, onderhoud, periodieke controles;
 - ✓ **het bijhouden van documenten** die aantonen dat u alle nodige controles en onderhoud hebt uitgevoerd.

Speelomgeving - Wat is een avontuurlijke natuurspeelomgeving?

- Een avontuurlijke natuurspeelomgeving is een ruimte (ingericht en/of niet natuurlijk ontstaan) waar kinderen worden uitgenodigd te spelen met natuurlijke elementen, en waar het beheer mede op spelen is gericht. De avontuurlijke natuurspeelomgeving werd duidelijk ontworpen met als doel kinderen een speelaanleiding te geven. Voorbeelden hiervan zijn scholen, parken, gemeentelijke openbare ruimten, terreinen jeugdbewegingen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, ...
- De uitbater bepaalt zelf door zijn intentie of de naturomgeving bedoeld is om kinderen erin te laten spelen. Bijvoorbeeld: een omgevallen boom. Als de uitbater die boom daar laat liggen met de intentie dat kinderen erop kunnen klimmen, dan creëert hij daarmee een avontuurlijke natuurspeelomgeving. De uitbating van die speelomgevingen is een vorm van dienstverlening en moet in ieder geval veilig zijn volgens het WER.

Speelomgeving

- Waterpartijen in avontuurlijke natuurspeelomgevingen die bedoeld zijn om in te gaan zwemmen.
- Avontuurlijke natuurspeelomgevingen worden avontuurlijke speelterreinen van zodra er een speeltoestel gedefinieerd volgens het KB van 28 maart 2001 betreffende de veiligheid van speeltoestellen (KB speeltoestellen), wordt geplaatst.

Speelomgeving - Wanneer is er sprake van een speelaanleiding?

- Wanneer spreken we in een avontuurlijke omgeving over een speelaanleiding waardoor het een (avontuurlijke) natuurspeelomgeving wordt?
- In avontuurlijke natuurspeelomgevingen moeten aan de volgende drie aspecten voldaan zijn om te kunnen spreken over een speelaanleiding:
 - ✓ er werden doelbewust natuurlijke elementen aangebracht door de beheerder van het terrein met als doel dat kinderen ermee kunnen spelen. Soms kunnen andere dan natuurlijke materialen gebruikt worden, bv. een rioolbuis, touwen, wilgenhut, ...;
 - ✓ er zijn (verschillende) natuurlijke elementen aangebracht door de beheerder, al dan niet verwerkt of bewerkt in een constructie/opstelling, die uitnodigen om te spelen;
 - ✓ de omgeving nodigt expliciet uit om te spelen.

Speelomgeving - Wanneer is er sprake van een speelaanleiding?

Kinderen maken van bepaalde natuurelementen een speelelement. Het is voor volwassenen niet altijd duidelijk welke speelwaarde ze hebben omdat kinderen **vaak zelf op basis van hun fantasie** bepalen welke **speelwaarde** het heeft. Bijvoorbeeld stenen, touw, takken of andere materiaal die kinderen soms meebrengen.

Hou hierbij rekening met de leeftijdscategorie, de grootte van de groep en met kinderen met fysieke en/of mentale beperkingen.

Speelomgeving - Wanneer is er sprake van een speelaanleiding?

Speeltoestellen – tunnels

EN 1176- 10 DEEL1 Algemeen

Tunnels;

Doorgaande, omsloten, buisachtige opening met een dusdanige lengte dat men zich hier alleen kruipend of geknielend doorheen kan verplaatsen

Evacuatie route

Route in het speeltoestel waarlangs een volwassene het kind naar de uitgang kan begeleiden; dit omvat toegang-/uitgangspunten

Vanaf welke diameter is een tunnel geen tunnel meer?

Speeltoestellen – tunnels

Betonbuis, deels begraven

Deze kruipbuis van beton is een leuke toevoeging voor een natuurlijke speeltuin. De deels begraven betonbuis wordt tot ongeveer halverwege de kruipbuis begraven zodat deze niet wegrolt. De heuvel kan daarna bekleed worden met gras, gietrubber of een andere ondergrond.

Specificaties deels begraven betonbuis

Elke rioolbuis is ongeveer 2,40 meter lang en heeft een doorsnede van 100 centimeter. De kruipbuis wordt gemaakt van beton en is daardoor niet perfect glad. De kruipbuis van beton mag onder certificaat **maximaal 10 meter** lang zijn. Het is dus mogelijk om een tunnel van vier rioolbuizen in de speeltuin te maken. Dit maakt de kruptunnel 9,60 meter lang!

De valhoogte van de kruipbuis is 131 centimeter. Dit toestel kan dus mits afscherming geplaatst worden op een goed verzorgde grasmatten.

Speeltoestellen – tunnels

Speeltoestellen – Wilgenhut

Bouw je wilgenhut in het plantseizoen (tss. 21 november en 21 maart)

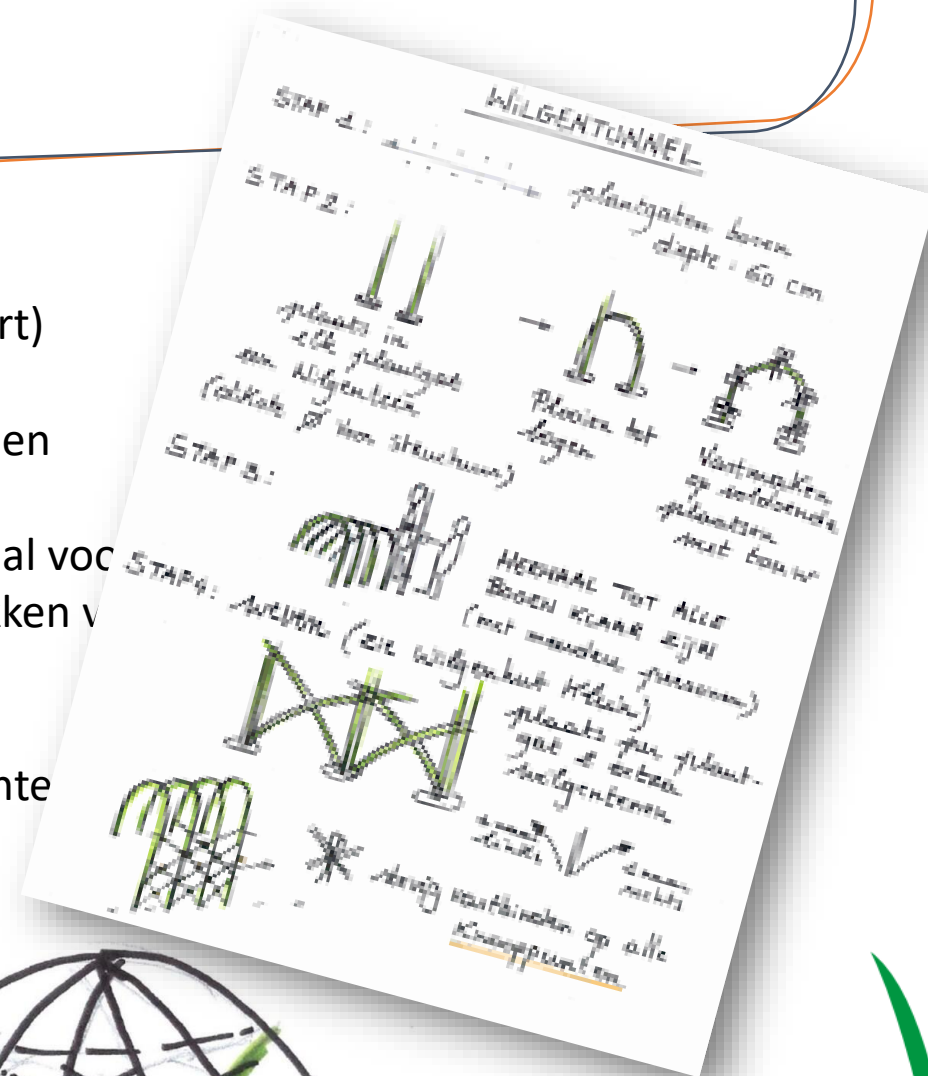
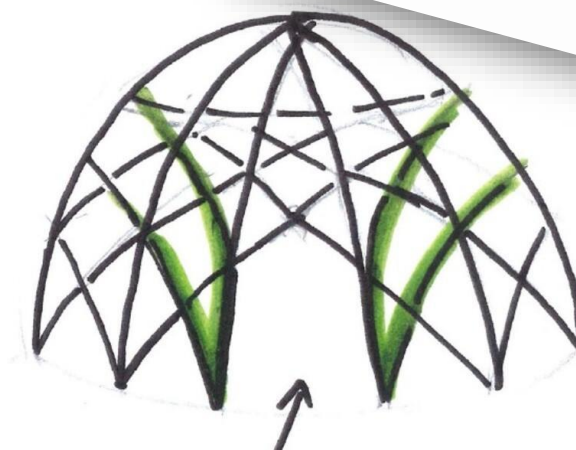
- ✓ Een wilgenhut kan vele standplaatsen aan, maar gedijt beter op een vochtige dan op een te droge ondergrond.
- ✓ In zware kleigrond voorzie je best extra aarde om de plantgaten goed te dichten!
- ✓ Wilgen groeien best op een zonnige locatie
- ✓ Voorzie een strook van 2m rondom de hut in functie van het onderhoud
- ✓ Stop de takken diep genoeg in de grond (minimum 60 centimeter!)
- ✓ Plantgaten opvullen en hard terug aanstampen - essentieel voor de groei.

Speeltoestellen – Wilgenhut

Bouw je wilgenhut in het plantseizoen (tss. 21 november en 21 maart)

- ✓ Bij een droog voorjaar of zomer - extra water geven en aanstampen
- ✓ Gekweekte wilgentakken (katjeswilgen) zijn soepel, recht en ideaal voor vlechten van een originele hut, maar ook zelf geoogste wilgentakken van knotbomen kunnen gebruikt worden.
- ✓ Een mooie hut vergt 2x per jaar wat onderhoud: scheuten invlechten in de kruin insnoeien.

Speeltoestellen – Wilgenhut

DE ONDERHOUDTIPS

- ✓ Een wilgenhut vergt 1 à 2 x per jaar wat onderhoud om de hut 'in vorm' te houden:
- ✓ VOOR GROTE CONSTRUCTIES
- ✓ Onderhoudsdag in september- oktober: Vlechten, snoeien: max 1/3 vd takken), knopen)
Een halve onderhoudsdag in februari- maart: structuur hut bijwerken: knopen en bijplanten waar nodig
- ✓ Eerste jaar weinig onderhoud: invlechten waar nodig.
Daarna snelle groei takken waardoor de constructie onder spanning komt!
- ✓ ONDERHOUD VANAF TWEEDE JAAR
- ✓ HUT De kruin van de hut : snoeien. De zijkanten: invlechten.

Speeltoestellen – Wilgenhut

DE ONDERHOUDTIPS

- ✓ TUNNEL: scheuten bovenaan op de ruiter (alleen op de rug, alles vlechten), scheuten aan de zijkanalen
- ✓ Ideaal doe je de nazorg met 2 of 3 personen
- ✓ Exacte regels zijn er niet. Al doende leer je
- ✓ Onderhoudsmateriaal: sisaltouw, elastiek, touw, wilgenhut, snoeischaren. Eventueel een telescoop
- ✓ PAS OP. Snoeien in de winter (**nov tot m**), niet in de zomer voorjaar.
- ✓ Denk vanuit het standpunt van de kinderen: zij verkiezen een iets wildere hut boven een strak gesnoeide kale hut. Vergelijking: kort gras – lang gras
- ✓ Blijf wel de basisvorm bewaren!

Risicoanalyse

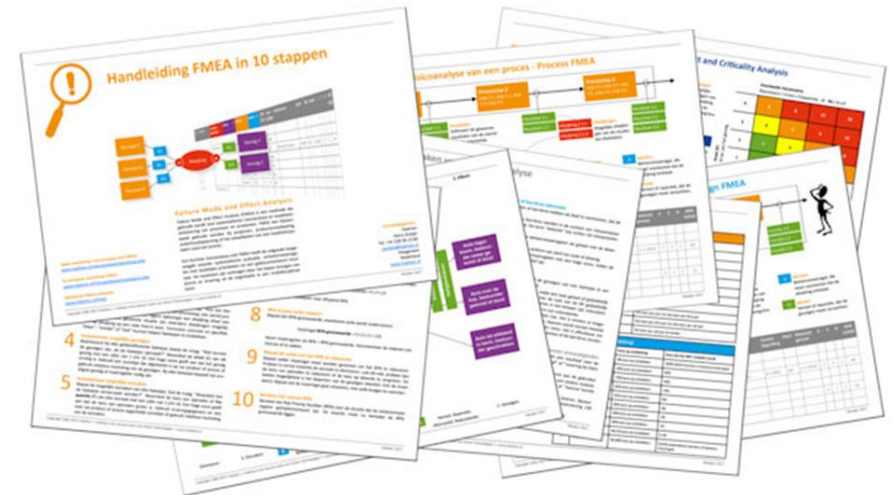
Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

Het opmaken van een risicoanalyse:
Stap voor stap
Niet alleen

Preventiemaatregelen om te komen tot aanvaardbare risico's
verschillende soorten van preventiemaatregelen

Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

Een risicoanalyse is een uitgebreid technisch onderzoek van alle details van een speelruimte. Voor kleinere speeltoestellen of eenvoudige speelterreinen kan een risicoanalyse vrij eenvoudig zijn, maar **bij avontuurlijke natuurspeelomgevingen kan een risicoanalyse al snel complex worden** en is de mening van specialisten noodzakelijk.

Bij een ANSO speelt **het gezond verstand** van de uitbater, **eventueel bijgestaan door derden**, een belangrijke rol.

Normen kunnen extra informatie geven die de basis vormen voor de risicoanalyse van het natuurlijke speelelement. Maar normen zullen nooit in hun geheel toepasbaar worden.

Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

- In de context van de wettelijke bepalingen en de beschrijving van de risicoanalyse moet rekening gehouden worden met **de eigenheid van het kind als gebruiker** van het speeltoestel en moet een daarvoor afgestemde methode worden bepaald. De keuze die gemaakt wordt, **moet kaderen in het preventiebeleid waarbij het kind centraal staat.**

Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

In het alledaagse spraakgebruik worden de begrippen “**risico**” en “**gevaar**” vaak verwisseld. In dat kader is het daarom nuttig de twee termen nauwkeurig te definiëren.

Gevaar is een potentiële bron van fysiek letsel of aantasting van de gezondheid, m.a.w. een intrinsiek schadelijk fenomeen dat bedreigend is voor de gezondheid van de mens.

Voorbeelden van gevaren zijn snijden, beknelling, vallen enz.

Risico is een combinatie van de omvang van de mogelijke schade en de kans dat de schade optreedt.

Een risico vloeit voort uit een gevaar. Een gevaar ligt aan de oorsprong van één of meerdere risico's

Die definities geven duidelijk aan dat eerst de gevaren eigen aan een product of dienst moeten worden geïdentificeerd en slechts daarna de bijbehorende risico's kunnen worden ingeschat.

Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

Schema en toelichting van de stappen in een risicoanalyse

Stap 1: Bepaling van de grenzen

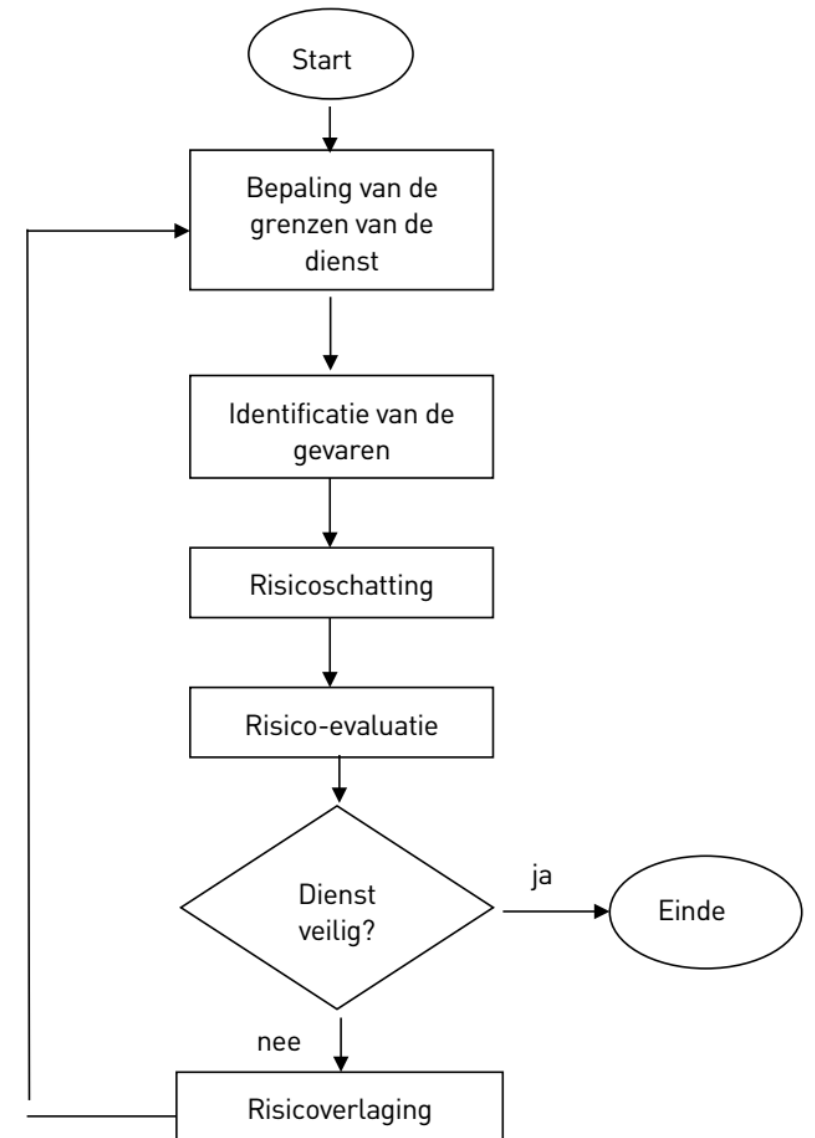
Stap 2: Identificatie van de gevaren

Stap 3: Het inschatten van het risico

Stap 4: Het evalueren van het vastgestelde risico

Stap 5: Overlopen of de aanwezige ANSO veilig of niet veilig is

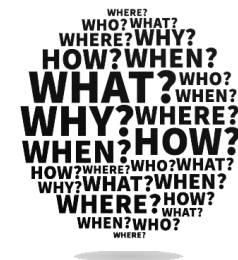
Stap 6: Aanpassen van de risico's

Speeltoestellen en Speelomgeving - Definities - Opmaken van een risicoanalyse

- ✓ Alle toestellen die een overeenstemming hebben met de **EN1176** moeten geen risicoanalyse ondergaan voor de desbetreffende gevaaraspecten.
- ✓ Alle andere speeltoestellen moeten wel een risicoanalyse ondergaan.
- ✓ Er zijn geen Europese Normen voor speelterreinen. Dat wil dus zeggen dat de uitbater altijd een risicoanalyse van het speelterrein moet maken.
- ✓ Dus ook een speelterrein met speeltoestellen die allemaal voldoen aan de EN1176, moet een risicoanalyse ondergaan.

Speeltoestellen en Speelomgeving;

Gravano Nunzio
Preventieadviseur niv.II SGRSAM
Gravano.nunzio@scholengroepSAM.be
+32 477 13 00 27

Informatiebronnen;

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

